МАШИНА ТЕРИМИГА ШАЙЛАНИНГ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 161 (3643).

16 АВГУСТ ЧОРШАНБА 1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ҲОЗИРГИ долзарб кунларда Янгийўлдаги «Интернационал» колхозининг пахтакорлари Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг пахта теримига пухта ҳозирлик кўриш тўғрисидаги қарорига жавобан ғўза парваришини қизғин давом эттириш билан бир вақтда машина теримига тайёргарликни ҳар тарафлама кучайтириб юбордилар. Ғўзани машинабоп қилиб ўстиришда колхоз сувчиларининг роли катта бўлмоқда. Бу суратда хўжаликнинг тажрибали сувчиларидан бири ўртоқ Ҳайдар Тожибоевни кўриб турибсиз. У мавсум бошидан буён ўз нормасини ортиғи билан бажариб келмоқда.

А. Абалян фотоси.

1.500.000 ТОННА ПАХТАНИ МАШИНАДА ТЕРАМИЗ

Ўзбекистондаги илғор механик-ҳайдовчиларнинг республикадаги барча механик-ҳайдовчиларга, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига, қишлоқ хўжалик мутахассисларига

МУРОЖААТИ

Қадрли ўртоқлар! Биз, барча совет кишилари ҳаяжонли, унутилмас кунларни бошдан кечирмоқдамиз. Бизнинг севимли кўп миллатли Ватанимиз халқлари катта байрамга—Улуғ Октябрь Социалистик Революциясининг 50 йиллигига тайёргарлик кўрмоқдалар. Совет халқининг жонажон Ленин партияси оқилона етакчилиги остидаги кураши ва ғалабаларининг шонли солномаси—КПСС Марказий Комитетининг Тезислари ишчилар, колхозчилар, зиёлиларда янги ғайрат, ижодий куч-қувват уйғотиб юборди.

Бугунги кунда барча совет кишилари бир фикр, бир ҳис туйғу билан—Улуғ Октябрнинг юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан нишонлаш туйғуси билан яшамоқдалар. Юбилей йили мусобақаси мамлакат бўйлаб баҳордаги тошқинлар каби жўш урмоқда, тоғлардаги зилол сувни эслатувчи ана шу мусобақа тўлқинларида совет кишисининг иродаси, унинг коммунизм қурилишидан иборат умумхалқ ишига салмоқли ҳисса қўшишга қатъий киришганлиги ўз ифодасини топмоқда.

Совет Ўзбекистони меҳнаткашлари ҳам юбилей вахтасида ажойиб муваффақиятларга эришмоқдалар. Ҳар бир кун янги ва янги меҳнат ғалабалари ҳақида хуш хабар келтирмоқда, кишиларимизнинг шонли ишлари бизни бениҳоя қувонтирмоқда ва янги марраларга илҳомлантирмоқда.

Пахта—Ўзбекистоннинг асосий бойлиги, шон-шарафи ва ифтихоридир. Тўрт миллион тонна «оқ олтин» бизнинг юбилейга энг яхши, энг қимматли совғамиз бўлади. Пахтакорларимиз фидокорлик намуналарини кўрсатиб чинакамига меҳнат қилмоқдалар. Республикамизнинг колхоз ва совхозлари бу йил баҳорда рўй берган табиат инжиқликларини бирнеча бор мардонавор енгиб, пахтадан мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Биз ўзларининг ажойиб маҳоратларини, ерга бўлган меҳр-муҳаббатларини, унинг бойликларини олишга қодир эканликларини бир неча бор намойиш қилган фарғоналиклар ва андижонликларнинг, тошкентликлар ва сирдарёликларнинг, самарқандликлар ва бухороликларнинг, қорақалпоғистонлик ва хоразмликларнинг, қашқадарёликлар ва сурхондарёликларнинг—барча шавқатли пахтакорларнинг ажойиб ишларини жуда яхши биламиз.

Кейинги йилларда пахтачиликни комплекс механизациялашда қўлга киритилган муваффақиятлар, машина теримида эришилган ютуқлар айниқса муҳимки, буларнинг ҳаммаси КПСС Марказий Комитети ҳамда Совет Ҳукумати томонидан пахтакорларга кўрсатилаётган жуда катта ёрдамнинг натижасидир, республика партия ташкилотлари олиб бораётган катта ишнинг, конструкторларимиз, инженерларимиз, техникларимиз, ишчиларимиз, олимларимиз ва қишлоқ хўжалик мутахассисларининг, халқимиз дала гвардиячилари деб атаган механизаторларимизнинг фидокорона ижодий меҳнатлари мевасидир. Ўтган йили пахта теримида 24 мингдан зиёдроқ агрегат ишлади. Ана шу агрегатлар кучи билан 1 миллион 329 минг тонна ёки барча ҳосилнинг учдан бир қисми йиғиштириб олинди. Бу кузги йиғим-терим кампаниясини илгариги 90—100 кун ўрнига 45 кунгача қисқартириш имкониятини берди.

Юбилей йилида янги марраларни эгаллашимиз, пахта териш машиналари билан камида 1 миллион 500 минг тонна «оқ олтин»ни йиғиштириб олишимиз керак. Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг юбилей йилида қабул қилган мажбуриятларида худди шундай деб ёзилган. Ана шу сўзимиздан бирор қадам ҳам чекинишга ҳаққимиз йўқ. Механизаторларнинг сўзи қоялардек мустаҳкам бўлмоғи учун, ҳосилни механизмлар ёрдамида териб олишда юбилей йили янги муваффақиятлар йили бўлмоғи учун биз, қадрли ўртоқлар сизларга мурожаат этишга қарор қилдик. Катта ва масъулиятли вазифани бажариш тақдири сиз билан бизнинг қўлимизда. Агар ҳар биримиз ўз бурчимизни адо этсак янги маррани эгаллаймиз ва ажойиб меҳнат ғалабаси тўғрисида Ватанга шонли юбилей арафасида рапорт бериш каби фахрли ҳуқуққа эга бўламиз.

Пахта териш техникаси бизда биринчи классли техникадир. Биз вертикал шпинделли пахта териш машиналарини яратиб берган кишиларнинг ютуқлари билан ҳаққоний равишда фахрланамиз. Ана шу ажойиб кишиларнинг меҳнати умумхалқ таҳсинига сазовор бўлди, энг юқори ва ҳақиқий баҳо—Ленин мукофотини олишга мушарраф бўлди. Бизнинг машиналаримиз АҚШда яратилган Америка машиналарини анча ортда қолдирди.

Ушбу мурожаатга имзо чекаётган биз механизаторларнинг ҳар биримиз юбилей йилида 200—250 тоннадан, тўрт қаторли машинада эса 350—400 тоннадан пахта териш мажбуриятини оламиз. Биз сизларга қадрдон дўстлар, механик-ҳайдовчилар мурожаат қилмоқдамиз: ўз имкониятларингизни яхшилаб чамалаб кўринг, ҳар бирингиз юбилей йилига муносиб мажбурият олиб ишланг. Биз мавсумда ҳар бир машинада 70—80 тонна пахта теришни минимум деб ҳисоблаймиз, бирорта ҳам механизатор ана шундан кам пахта термасин. Тажрибали механик-ҳайдовчилар (бундайлар республикамизда неча минглаб топилади) ўз устларига қатъий мажбуриятлар оладилар ва уларни шараф билан адо этадилар, деб ишонамиз.

Мажбурият олдингми — уни бажар!

Эндиликда ҳосилнинг асосий қисмини терим агрегатларида йиғиштириб олиш тўғрисида гап-сўзга хожат қолмади. Ҳозирги вақтда биз шундай машиналар комплексига эгамизки, ҳосилнинг ҳаммасини йиғиштириб олиш ишини улар елкасига юклаш имкониятимиз бор.

«Малик» совхозидан Ж. Кўчиев, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозидан Чки Ридвон, У. Акбаров, Х. Жумаев, А. Забелек, Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозидан А. Қосимов, У Бухорбоев ўртоқлар бошлиқ бригада ва звенолар терим агрегатлари, кўрак узиш машиналари ва подборшчиклардан оқилона фойдаланиб, ўтган йили барча ҳосилни қўл кучи сарфламасдан машиналарда йиғиб-териб олдилар.

Бизнинг кўпчилигимиз ўтган йили йиғим-теримда қўл меҳнатидан фойдаланмадик.

Биз бу йил жамийки етиштирилган ҳосилни фақат машиналарда сарамжон-саришталаб оламиз.

Сирдарё областининг механизаторлари агрегатлар билан 325 минг тонна «оқ олтин»ни, шу жумладан 80 минг гектар майдондаги ҳосилни фақат машиналарда териб бериш мажбуриятини олдилар. Пахтаоролликлар экин майдонларининг ярмидаги ҳосилни қўл меҳнати ишлатмасдан агрегатларда терадилар. Шу райондаги «Олға бос» колхози ва Сирдарё районидаги «Малик» совхози ҳосилнинг ҳаммасини бункерлардан бўшатишади.

Бу ажойиб ташаббус, Совет пахтачилиги истиқболининг янги муҳим қадамидир.

Биз ҳар бир колхоз ва совхоз йиғим теримда комплекс механизацияни кенг жорий қилиш йўли билан юбилей йилини нишонлаши керак, деб ҳисоблаймиз.

Айрим хўжаликларда малакали механик ҳайдовчилар етишмаётганлиги, шунинг учун ҳам машиналарнинг бир қисми бултур бир сменада ишлаганлиги ҳам бизга маълум. Бунга йўл қўйиб бўлмайди. Қишлоқлардаги профессионал-техника билим юртлари, «Узсельхозтехника» корхоналари, колхоз ҳамда совхозларнинг раҳбарлари ва мутахассислари «Зангори кема» капитанлари тайёрланаётган курсларга ҳозирнинг ўзидаёқ конкрет ёрдам кўрсатишлари зарур. Курсларда таълим олаётган механизаторлар пахта терими бошлангунча ўқишни муваффақиятли тамомлаш имкониятига эга бўлсинлар.

Машина терими усталарининг тажрибасини ўрганиш ва эгаллаш мақсадида қўшимча равишда механик-ҳайдовчилар малакасини ошириш курслари ва семинарлар ташкил этмоқ керак.

Биз, бу йил мактабни тамомлаб чиққан йигит ва қизларга чақириқ билан мурожаат қиламиз: дўстлар, дала гвардиячилари сафларини тўлдирганг борингиз. Бу—Ватанга ажойиб хизмат, бу—улкан пахта хирмони учун курашнинг зарбдор фронти демакдир. Тажрибали механизаторларга ҳам гапимиз бор: қадрли дўстлар, ёшларга ёрдам берингиз, уларни ўз тажрибаларингиз билан қуроллантиришда сахийлик қилингиз.

Машина теримида муваффақиятга эришиш, Ватанга берган сўзимизнинг устидан чиқиш учун кўпгина ишларни қилишга, зўр бериб ишлашга тўғри келади.

(давоми иккинчи бетда).

ИЛҒОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети сабзавот, картошка ва полиз экинлари маҳсулотларини сотиш ва топшириш планини турлар бўйича бажариш соҳасида областлар, районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1967 йил 1 августга бўлган якунини қараб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Тошкент областига** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Абдураззоқов**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Шайхов**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Ли**, «Ташсадвинсовхоз» трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Альбеков**, область матлубот жамияти правлениесининг раиси ўртоқ **Расулев**, «Ташзаготплодоовощторг»нинг бошқарувчиси ўртоқ **Машурян**) берилди. Байроқ Сурхондарё областидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Калинин районидаги **Оржоникидзе номли колхозга** (раиси ўртоқ **Жўраев**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Раҳимжонов**, агроном ўртоқ **Юсупов**, тайёрлов пунктининг мудири ўртоқ **Хамдидиков**) берилди. Байроқ Андижон районидаги Охунбобоев номли колхоздан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Калинин районидаги **«Келес» совхозига** (директори ўртоқ **Абдувалиев**, партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Азимов**, бош агрономи ўртоқ **Эрмуҳамедов**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Усеменко**) берилди. Байроқ шу райондаги «Қорасув» совхозидан олиб берилди.

Илғор сабзвоткорларни мукофотлаш учун Тошкент область ижроия комитетига 1000 сўм, Калинин районидаги Оржоникидзе номли колхозга 250 сўм, «Келес» совхозига 250 сўм ажратилди. Илғор сабзавоткорларга сотиш учун Тошкент область ижроия комитетига битта енгил автомашина, Оржоникидзе номли колхоз ва «Келес» совхозига иккитадан аравачали мотоцикл ажратилди.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети областлар ҳамда районлар ўртасида августнинг биринчи ўн кунлигида ғалла ўрим-йиғими, давлатга дон топшириш ва уруғлик фонди жамғариш юзасидан социалистик мусобақа якунларини қараб чиқдилар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Тошкент областининг Оржоникидзе районида** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Қирғизбоев**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Қўйшимонов**, район қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Юнусов**) қолдирилди. Бу район мавсум бошидан бери 90,9 процент майдондаги, шу жумладан кейинги ўн кунликда 20,8 процент ердаги бошоқли дон экинларини ўриб олган, давлатга дон сотиш планини 174,9 процент, шу жумладан, кейинги ўн кунликда 28,6 процент адо этган ва планга нисбатан 42 процент миқдорида уруғлик фонди жамғарган.

Ғалла ўрим-йиғими ва давлатга дон топширишда ўрнак кўрсатган илғорларни мукофотлаш учун Оржоникидзе район ижроия комитетига 500 сўм ажратилди.

* * *

Область партия комитети ва область ижроия комитети ғалла ўрим-йиғими, давлатга дон топшириш ва уруғлик фонди жамғариш юзасидан районлар, совхозлар ҳамда колхозлар ўртасида августнинг биринчи ўн кунлигидаги социалистик мусобақа натижаларини қараб чиқдилар.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Юқори Чирчиқ районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Ладушкин**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Икромов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Убайдуллаев**, район қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Қодиров**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Каримов**) берилди.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Оржоникидзе районидаги **«Бўстонлиқ» совхозига** (директори **М. А. Пугачева**, партия ташкилотининг секретари **Ш. З. Султонгиров**, ишчилар комитетининг раиси **Абдусаматов**, бош агрономи **Ю. Одинаев**, бош инженери **Б. Богачев** ўртоқлар) берилди. Байроқ Оржоникидзе районидаги «Хўжакент» совхозидан олиб берилди.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Юқори Чирчиқ районидаги **Карл Маркс номли колхозга** (раиси **К. М. Ли**, партия ташкилотининг секретари **А. Алижонов**, бош агрономи **В. Орлов**, механизация бўйича раис ўринбосари **Т. Ким** ўртоқлар) берилди. Байроқ Оржоникидзе районидаги Жданов номли колхоздан олиб берилди.

ЛУБКОРЛАР УЧУН

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети каноп пояси ўрим-йиғимини ўтказиш ҳамда уни давлатга сотишда юқори кўрсаткичларга эришган илғор хўжаликларга бериш учун кўчма Қизил байроқ таъсис этдилар. Кўчма Қизил байроқ область статистика бошқармасининг тавсиясига биноан ҳар ўн кунда топшириб борилади.

ҲАРБИЙ-ВАТАНПАРВАРЛИК МАВЗУИДА

ИЗЛАНИШ ЙЎЛИДАН БОРАЙЛИК

Р. Н. НИШОНОВ
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари

Кўп йил муқаддам В. И. Ленин номидаги Тошкент ҳарбий билим юртининг эскадрони Оҳангаронга яқин жойда босмачилар тўдасини қувиб етди. Қаттиқ жангда шамширлар ишга тушди. Олишув ўрни тепалик бўлиб қолди. Қизил отлиқлар ўзларининг беш дўстини шу ерда дафн қилдилар. Улар ким, революцияга қайси йўл билан кириб келишган? Узоқ вақтгача буни ҳеч ким билмаган, вақт ўтиши билан эса қабр аста текисланиб кетган. Мана, ниҳоят бу ерга ҳалок бўлганларнинг авлодлари келишди. Оқ мармардан обелиск ўрнатишди. Қаҳрамонларнинг номларини билиб, уларнинг жасоратларини бирма-бир ёзиб чиқишди. Ўқиб чиқинг уни, одамлар! Ўзингизга ўзингиз хўжайин бўлиш ҳуқуқини сизларга кимлар курашиб олиб берганлигини билиб қўйинг. Мардлик, сабот, Ватанга чексиз муҳаббатни улардан ўрганинг...

Хоразм областидаги Охунбобоев номли қишлоқ хўжалик артели колхозчилари ҳар йил кузда ўтган уруш фронтларида ҳалок бўлган 348 ўз ҳамқишлоқларига ўрнатилган улуғвор ҳайкал олдига тўпланадилар. Ҳарбий хизматга отланаётган ёшларга шу ерда оқ йўл тилаб қолишади. Қишлоқ коммунистларининг самимий ва қатъий сўзларига жавобан ҳар бир йигит қасам ичади. Бу қасам тексти шу ерда, колхознинг ўзида туғилган: «Душманлар билан жангда ҳалок бўлган ҳамшаҳарларим ҳайкали олдида сўнгги қоним қолгунча Совет Ватанини ҳимоя қилишга, оталаримиз хотирасига доғ туширмасликка қасамёд қиламан»...

Бу икки мисолнинг ўзи Ўзбекистон коммунистларининг халқимизнинг жанговар ва меҳнат анъаналарини пропаганда қилиш, аҳолида совет ватанпарварлиги олижаноб туйғусини, ҳар бир дақиқада социалистик Ватан ҳимоясига отланиш учун тайёр туриш туйғусини тарбиялаш юзасидан олиб бораётган ишини маълум даражада характерлаб беради. Бу иш айниқса КПСС XXIII съездидан сўнг, Совет ҳокимиятининг ярим асрлик юбилейига тайёргарлик даврида активлашиб, чуқурроқ ва кенгроқ илдиз отабошлади.

Ҳозироқ кўпгина ишлар қилинган. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республика аҳолиси ўртасида ҳарбий-ватанпарварлик тарбиясини яхшилаш тўғрисида махсус қарор қабул қилди. Бу қарорни ҳаётга татбиқ этишда партия ташкилотлари омма орасида ишлашнинг хилма-хил формаларидан фойдаланмоқдалар. Ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси мавзулари бўйича партия ва совет раҳбар ходимлари, олимлар, адабиёт ва санъат арбоблари аҳоли ўртасида тез-тез чиқиб турибдилар. Бу муҳим ишга республика матбуоти, радио ва телевидениеси катта ҳисса қўшмоқда. Армия ва халқнинг бузилмас бирлиги ҳақида, Туркистон жангчиларининг шонли жанговар кунлари ҳақида қатор киножурналлар яратиш юзасидан иш олиб борилмоқда. Кекса коммунистлар, Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун бўлган жанг қатнашчилари, ўтган уруш ветеранлари билан учрашувлар мунтазам ташкил қилинмоқда. Кўпгина бўлажак жангчи мактаблари, клублари, университетлари кенг оммавий тус олди. Ҳар йили 5 сентябрда «Ҳарбий хизматга чақирилувчилар куни»ни ўтказиш одат тусига кириб қолди. Кўпгина мактабларда қаҳрамонлар партаси қўйилган ва биринчи дарс ўз номларини ўлмас жасоратлари билан шон-шуҳратга буркаган собиқ тарбиячилар ҳақида ҳикоя қилиш билан бошланади.

Республикадаги область, шаҳар ва район партия ташкилотларининг Туркистон ҳарбий округи сиёсий органлари ва қисм партия ташкилотлари билан оталиқ алоқалари мунтазам равишда мустаҳкамланиб бормоқда. Қисм ва бўлинмаларда республикадаги корхоналар, муассасалар, колхоз ва совхозларнинг вакиллари тез-тез бўлиб турадилар. Жангчилар ҳузурига адабиёт ва санъат ходимлари, бадиий ҳаваскорлик коллективлари келиб турадилар. Армия коммунистлари ҳам қарздор бўлиб қолаётганлари йўқ. Улар шаҳар ва қишлоқларда оммавий-мудофаа ишларининг кенг қулоч ёйишига ёрдамлашмоқдалар. Округ Ҳарбий Советининг ўтган уруш қаҳрамонлари хотирасини абадийлаштириш тўғрисидаги, поселкалар, кўчалар, корхона ва мактабларга уларнинг номларини қўйиш ҳақидаги таклифи тўла қўллаб-қувватланди.

Бироқ биз ўз фаолиятимизга қилинган ишларнинг сонига қараб баҳо бермаймиз ва бермаслигимиз ҳам керак. Қилинган ишнинг сифати, мақсадни кўзлаши, ғоявий мазмуни ҳамиша муҳим бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Қилаётган ишларимизнинг бир мақсадга бўйсундирилганлиги яхши самара бермоқда. Лекин бизда республикамизда аҳолини ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш юзасидан ҳамма ишлар қилинмоқдами? Ҳал бўлмаган проблемалар, унутилган соҳалар, камчиликлар ҳали ҳам борми?

(Давоми 2-бетда).

КУБАГА ЯНГИ АГРЕГАТЛАР

«Ташсельмаш» заводи ишлаб чиқарган янги маркали «17 ХВ—1,8» пахта териш агрегатларининг дастлабки қисми Ўзбекистон пойтахтидан Кубага жўнатилди.

Озодлик оролининг механизаторлари Аргентинада ўтказилган халқаро ярмаркада янги яхши деб топилган «Т-1,2» маркали совет пахта териш агрегатларини энди яхши биладилар. Янги машина «ХТ-1.2» га нисбатан бир ярим баравар унимли бўлиб, қатор оралари 90 сантиметр бўлган пахтазорлардаги ҳосилни йиғиштириб олишга мўлжалланган, шу йил охиригача, Куба механизаторлари номига Тошкент заводи янги маркали машинадан 75 тасини юборади.

(ЎзТАГ).

Ўзбекистонда Ҳиндистон маданияти декадаси

ҲИНДИСТОН маданияти декадаси қатнашчилари республикамизнинг ҳаёти билан танишмоқдалар, ижодий ходимлар билан учрашмоқдалар. Суратда: ҳиндистонлик азиз меҳмонлар Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида.

ИЗЛАНИШ ЙЎЛИДАН БОРАЙЛИК

(Боши 1-бетда).

Бу масалалар халқимиз Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига тайёрланаётган ҳамма соҳада янада яхши ишлашга, кўп нарсага эришишга интилаётган ҳозирги бир пайтда айниқса муҳимдир. КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги» Тезисларида «меҳнаткашларни, ёшларни совет ватанпарварлиги, пролетар интернационализми, буржуа идеологиясига муросасизлик, социализм ғалабаларини ҳимоя қилишга тайёр туриш руҳида тарбиялаш» энг муҳим вазифалардан бири деб қўйилган.

Ҳарбий-ватанпарварлик пропагандаси оммавий характер касб этиши лозимлиги, бу пропагандани аҳолининг ҳамма табақаси орасида олиб бориш лозимлигини исботлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Ватанни ҳимоя қилиш ҳар бир СССР гражданининг муқаддас бурчи ҳисобланади. Бинобарин Ватанни ҳимоя қилишга ҳар бир кишини — у қаерда бўлмасин, ҳозирги кунда қандай иш билан шуғулланмасин — тайёрлаш керак. Бу жиҳатдан бизда ҳамма иш кўнгилдагидекми? Афсуски, йўқ. партия органлари асосий эътиборни йирик саноат корхоналари, олий ва ўрта ўқув юртлари, профессионал ҳунар билим юртлари, мактабларга қаратаётганлигини пайқаш қийин эмас. Асосий кучлар ҳам шуларга сафарбар қилинган. Тўғри, бундай жойларда ишлаш керак. Ишлаганда ҳам биринчи навбатда иш олиб бориш лозим. Лекин бошқаларни ҳам унутмаслик керак. Бошқа соҳаларда ҳам кўп минглаб киши топилади. Ҳар бир шаҳарда ўқув юртлари ва йирик заводлардан ташқари бошқа муассасалар, корхоналар, ташкилотлар ҳам бор. Кўпгина кишилар доимий турар жойдан ҳар хил мавсумий ишларга узоқ муддатга кетиб қоладилар, турли хил отрядлар, партиялар ва экспедициялар билан кетадилар. Бу хил кишилар орасида ҳарбий-ватанпарварлик иши кўпинча камдан-кам олиб борилади ёки мутлақо олиб борилмайди. Бу ерда албатта, бир қатор қийинчиликлар бор, шунинг учун кўпроқ иш қилиш керак. Лекин бу қийинчиликлардан юз ўгириб енгил йўлдан боришга ҳаққимиз йўқ, енгил йўл кўпинча энг тўғри йўл бўлиб чиқмайди.

Шу муносабат билан қишлоқдаги иш ҳақида алоҳида тўхталиш керак. Ўзбекистоннинг қишлоқ аҳолиси бутун республика аҳолисининг ярмидан кўпини ташкил қилади. Мана шу биргина фактнинг ўзи партия органларини қишлоққа жиддий эътибор бериш кераклигига мажбур этади. Қишлоқлар ҳам, равшанки, унутилган эмас. Уларнинг кўпларида олиб борилаётган иш шаҳарлардагидан чакки эмас. Ўша юқоридаги Охунбобоев номли қишлоқ хўжалик артелини олиб кўрайлик. Бу ерда кўпгина намунали ишлар қилинган, оммавий-мудофаа ишларини жонлантиришда коммунистлар сезиларли муваффақиятга эришганлар. Лекин колхоз ва совхоз меҳнаткашларидан қанчаси ҳарбий-ватанпарварлик тарбиясининг у ё бу формаси билан қамраб олинганлигини кўрадиган бўлсак мақтовга лойиқ манзарани кўрмаймиз. Ваҳоланки, худди ана шу жойда иш айниқса актив ва яхши ўйлаб олиб борилиши керак. Тўғри, қишлоқда ишни жонлантириш қийинроқ. Бу ерда имкониятлар ҳам кўпинча чекланган бўлади, оммага таъсир кўрсатиш тажрибаси ҳам қишлоқ ташкилотларида камроқ. Бироқ бундан ишга путур етмаслиги керак. Шу муносабат билан шаҳарнинг қишлоқни оталиққа олишини ўйлаб кўриш лозим. Бу оталиқни қандай формада амалга ошириш — бу ҳар бир конкрет ҳолат учун ўзига хос бўлиши керак. У қандай формада бўлмасин, чамаси, катта ёрдам берса керак.

Фақат бизнинг Ўзбекистондагина эмас, кўпгина фактларга қараганда бошқа республикаларда ҳам ҳарбий-ватанпарварлик пропагандаси деярли бутунлай ўсиб келаётган авлодга, тўғрироғи, пионер ва комсомол ёшидагиларга қаратилмоқда. Эсдалик жойлари бўйлаб ўтказилган 150 минг қатнашчи иштирокидаги ўша юришни олиб кўрайлик. Бунда аксарият ўқувчилар қатнашишди. Кўпгина ҳолларда ҳарбий-ватанпарварлик тарбиясининг бошқа формаларига ҳам фақат ёшлар жалб қилинган. Шубҳасиз, бу тўғри, биз ўзимизга муносиб ўринбосарлар тайёрлашимиз керак, оталар эстафетасини болалар давом эттирадилар. Ўзбекистон комсомоли марказий комитети ўз пленумида ёшлар ўртасида ҳарбий-ватанпарварлик иши масалаларини махсус кўриб чиқди ва уни янада жонлантириш тадбирларини белгилади. Кўпгина комсомол ташкилотлари йигит ва қизларнинг ўз мамлакати, ўз республикаси тарихини яхши билишлари, совет халқининг қаҳрамонона традициялари билан фахрланишлари ва бу традицияларни кўпайтиришга интилишлари учун катта ғамхўрлик кўрсатиб келмоқдалар. Комсомолнинг бу соҳадаги фаолияти ҳартомонлама қўллаб-қувватланишга лойиқдир.

Аммо, равшанки, агар империалистлар бизга қарши уруш очсалар, фақат ёш жангчиларгина қўлга қурол олиб қолмайди. Кекса авлод кишилари ҳам жанговар сафга турадилар. Демак, уларга ҳам эътиборни сусайтирмаслик керак, кексаларни юксак революцион хушёрлик руҳида тарбиялаш, уларга ҳам керакли ҳарбий билимларни бериш лозим. Гап ҳарбий-ватанпарварлик ишини фақат ёшлар ўртасидагина эмас, балки барча аҳоли ўртасида олиб бориш устида боради.

Ишимизга ҳозирги замон талаблари нуқтаи назаридан қараш ҳам ғоят муҳимдир. Маълумки, илмий-техника ютуқлари қуролли кучларимиз қиёфасини тубдан ўзгартириб юборди, жанговар ҳаракатлар олиб бориш усулларига катта тузатишлар киритди.

Бу ўзгаришларни биз ҳисобга олаётирмизми? Айтиш кераки, айрим партия органлари ҳарбий-ватанпарварлик тарбиясини ҳарбий ишдаги революция талаблари даражасида муваффақиятли қайта қурмоқдалар. Аввало ўз Совет Ватанига охиригача содиқ бўлган, жасур, мард, Совет Ватани душманлари билан курашда қўрқувни билмайдиган кишиларни тарбиялаш учун ғоявий тарбия яхшиланмоқда. Ватан ҳимоячиларининг маънавий жанговар хислатларига қўйиладиган ҳозирги замон талаблари ҳақида, ракета-ядро қуролларининг жанговар хусусиятлари ва улардан ҳимояланиш усуллари, бошқа ҳарбий техника янгиликлари ҳақида лекция ва докладлар ўқилмоқда. Армиягача ёшдагиларнинг жуда мураккаб жанговар техникага дуч келажаклари ҳисобга олинган ҳолда иш олиб борилмоқда. КПСС шаҳар ва район комитетлари, Самарқанд, Бухоро, Тошкент областларининг бошланғич партия ташкилотлари, ҳарбий-техника пропагандаси соҳасида ҳозироқ яхши тажрибага эгалар. Бу ерларда ёш учувчилар, танкчилар, алоқачилар, десантчилар мактаблари, отрядлари, клублари тобора кўпаймоқда.

Лекин булар ҳозирча дастлабки ва кўп ҳолда бирмунча бўш қадамлардир. Бир қатор жойларда ёшларни армия ва флотда хизмат қилишга тайёрлаш бундан кўп йил муқаддам қандай олиб борилган бўлса, деярлик шундай. гўё жаҳонда буюк илмий-техника ўзгариши юз бермагандек олиб борилмоқда. Ёшлар кичик калибрли милтиқни ўрганишади, ҳарбийлаштирилгандан ҳам кўра шунчаки вақтни ўтказадиган ўйинларда иштирок этишади. Ваҳоланки, армияда даҳшатли ракеталар олдида турилади, жуда мураккаб техника билан қуролланган сувости атомоходларида юрилади, локаторлар экранлари олдига ўтирилади.

Бу ҳол фаолиятимизга куннинг талабларига жавоб берадиган тузатишлар киритишни тақозо қилади. Кўпроқ қатъийлик ва ғамхўрлик кўрсатиш, отиш тўгараклари билан бир қаторда (улар ҳам умуман фойдали), ядро физикаси, электроникани ўрганиш юзасидан тўгарак ва клублар ташкил қилиш ҳақида ҳам ўйлаб кўриш керак. Мураккаб деб чўчиб ўтирмаслик керак. Бизда ёшлар ҳар нарсани билади, фарқига бораолади. Ўқитувчиларни танлаш масаласи ҳам муаммо эмас, юксак саводли бўлган кишилар бизда етарли. Уларнинг ҳеч бири аҳолини Ватан ҳимоясига тайёрлаш ишига ҳисса қўшишдан бош тортмайди.

Ҳарбий-ватанпарварлик ишининг чуқурлиги ва мазмундирлиги коммунистларнинг ўзлари ҳозирги ўзгаришлар, ҳарбий фан ва практикадаги янгиликлар ва тенденцияларнинг қанчалик фарқига борабилиши билан кўп жиҳатдан боғлиқдир. Ҳамма коммунистларнинг — оммавий мудофаа ишлари ташкилотчиларининг ўз ҳарбий билимларини оширишлари ва давр билан бирга қадам ташлашлари учун кўпроқ қайғуриш керак.

Амалий ишимизда ҳамма сиёсий, хўжалик ва бошқа характердаги ишларга тобора кенгроқ илмий ёндошилмоқда. Ҳарбий-ватанпарварлик тарбиясига ҳам шу нуқтаи назардан ёндошиш керак. Бизга тахминий ўлчовлар ва мулоҳазалар эмас, балки қатъий ва аниқ ҳисоблар, воқеани олдиндан айтиб бера билиш, объектив характердаги ҳолатларни ҳисобга олиш керак.

Белоруссияда революцион ва жанговар шуҳрат жойлари бўйлаб юришга тайёргарлик вақтида катта илмий кучлар ҳам иштирок этганлиги бизга маълум бўлди. Бу, яхши албатта. Бу ҳақда бизда ҳамма жойда ҳам ўйлаб кўришган деб бўлмайди. Ваҳоланки, ўйлаб кўриш керак эди. Бу ўринда ишга илмий ёндошиш деганда биз кенг умумлашмалар қилиш ва тажрибани таҳлил этиш, форма ва методларнинг энг мақсадга мувофиғини танлаб олиш, у ё бу тавсия ва таклифларни ишлаб чиқиш, чинакам янги ва илғор нарсалар учун курашиш, ишимиздаги кучли ва кучсиз томонларни аниқлаб бериш ва унинг қанчалик натижа беришини белгилаш, аҳоли турли табақаларининг кайфияти, истаклари ва талабларини ўрганишни тушунамиз.

Қуйидаги бир мисолни олайлик. Кўп ёшларда мактабда ўқиб юрган йилларидаёқ у ё бу соҳага ҳавас туғилади. Бировни радиоаппаратларнинг конструкцияси қизиқтирса, бошқаларни автомобиллар қизиқтиради. Улар камолотга, армия ёшига етгунларигача бу ишқибозлик давом этади. Болаликдан кимнинг нимага ҳавас қўйганлигини билиш муҳим эмасми ахир? Буни билсак ва ҳисобга олсак биз армияга деярли тайёр бўлган мутахассисларни етказиб беришимиз мумкин. Бу билан Қуролли Кучларнинг ҳамиша жанговар ҳолда туришини таъминлашга анча ёрдам берган бўламиз.

Ҳозирча биз бошқа камчиликлардан ҳам холи бўлганимиз йўқ. Ҳарбий-ватанпарварлик пропагандаси ҳамма жойда ҳам бир текис олиб бориляпти деб бўлмайди. Армияга навбатдаги чақирилиш олдидан одатда бу иш авжига чиқади, кейин эса сусайиб кетади. Кишилар билан қандай ишлаш формалари ва методларини белгилашда ҳам ноаниқликка йўл қўйилади. Ўтган урушларнинг айрим ветеранлари кўпинча сўзга чиқиш учун лозим бўлган даражада тайёрланмайдилар. Шунинг учун ҳам уларнинг шаънига кўп таъналар қилинади. Формализм ва расмиятчилик, кабинетда ўтириб қоғозбозлик қилиш ҳоллари тугатилган эмас. Улар жонли ишга ҳалақит беради.

Оммавий-мудофаа ишининг ғоят муҳимлиги тўғрисида коммунистларнинг ҳеч бирига тушунтириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Бинобарин бу ишга муносабат ҳамма жойда жиддий бўлиши керак эди. Ваҳоланки баъзи партия ташкилотлари баъзан бу ишни қисман ёки бутунлай комсомолга ёки бўлмаса ДОСААФга юкламоқчи бўлишади. Комсомол ва ДОСААФнинг хизматларидан кўз юммаслик керак. Улар партиянинг содиқ ва ишончли ёрдамчиларидир. Масалан, Ўзбекистонда жанговар шуҳрат жойлари бўйлаб оммавий юришни тайёрлаш ва ўтказиш ишини комсомол бутунлай ўз зиммасига олди ва бу вазифани муваффақиятли бажарди. Шуни айтиш кифояки, юриш қатнашчилари 670 та музей ва революцион ҳамда жанговар шуҳрат хоналари очдилар, 170 та ҳайкал ва обелиск ўрнатдилар. Лекин ҳарбий ватанпарварлик ишига раҳбарлик қилиш учун шубҳасиз партия органларининг тажрибаси, ақли ва етуклиги зарурдир.

Ярим аср мобайнида душманларимиз совет кишиларини ягона жанговар сафга туриш учун бир неча бор мажбур этдилар. Жанглар тугаганда ҳам биз қуролни қўлдан қўймадик. У ҳозир ҳам тўла шай ҳолда турибди. Оммавий-мудофаа иши, ҳарбий-ватанпарварлик тарбиясининг моҳияти ҳам шундаки, биз ҳар бир дақиқада бошланиши мумкин бўлган ҳужумни қайтаришга, ҳар қандай агрессорга қақшатгич зарба беришга шай ҳолда туришимиз лозим.

(«Красная Звезда» газетасидан).

1.500.000 ТОННА ПАХТАНИ МАШИНАДА ТЕРАМИЗ

(Боши биринчи бетда).

Бизга бириктилган терим машиналари аллақачонлар шай қилиб қўйилди. Бироқ кўпгина колхозларда, совхозларда, «Узсельхозтехника» устахоналарида машиналар ремонти жуда суст бораётганлиги бизни ташвишлантирмоқда. Биз барча механизаторларни, ремонтда қатнашаётган ишчиларни бир кучга икки-уч куч қўшиб ишлашга, барча терим техникасининг ўз вақтида ва сифатли ремонт қилинишига эришиш учун қўлдан келган ҳамма ишларни амалга оширишга чақирамиз.

«Ташсельмаш», «Ташхиммаш» заводларининг ва бошқа саноат корхоналарининг коллективлари, биз сизларга мурожаат қиламиз: пахта териш техникасини ремонт қилиш ва модернизациялаш учун керак бўлган запас қисмлар ҳамда деталларни бизга тезроқ етказиб берингиз.

Хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари, бригада бошлиқлари, биз сизларга мурожаат қиламиз: келинг, пахтаси машинада терилиши лозим бўлган ҳар бир участкани тағин бир марта кўздан кечирайлик, ҳосилнинг эрта етилиши ва мўл бўлиши билан боғлиқ барча ишларни муваффақиятли туғаллаш мақсадида августда қўшимча агротехника тадбирларини амалга оширайлик.

Бегана ўт—машина теримининг ашаддий душмани, йиғим-терим ишларини комплекс механизациялаш йўлидаги жиддий хавф ва тўғоноқдир. Келинг, далалардаги ўтларни битта қолдирмай юлиб ташлайлик. Бу ишни пахта терими бошлангунча қатъият билан амалга ошираверайлик.

Машина теримининг муваффақияти дефолиациянинг ўз муддатида ва сифатли ўтказилишига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари, механизаторларнинг ўзлари ғўза баргини тўктириш билан боғлиқ бўлган барча ишларни назорат остига олмоқлари зарур.

Биз ўсимликларни ҳимоя қилиш хизмати мутахассислари, қишлоқ хўжалик авиацияси учувчиларини ғўза баргларини тўктиришнинг энг яхши биологик ва календар муддатларда сифатли ўтказилиши учун ниманики зарур бўлса, шуни қилишга чақирамиз. Биз ўз тажрибамизда дефолиация сифатли қанча яхши бўлса, ғўза барглари нечоғлик яхши тўкилса машинада терилган пахтанинг сифати шунча юқори бўлишига ишонч ҳосил қилдик.

Дефолиантларни аэродромларга ўз вақтида ташиб келтириш, самолётлар учадиган майдончаларни тайёрлаб қўйиш лозим. Сигналчиларни ўқитишни ҳозирнинг ўзидаёқ тамомлаш керак, авиация кучи билан дори сепишни ўтказиш графигини ўйлаб кўриш, самолётлар қўлланиладиган майдонларда ишлатиш учун, шунингдек, улар айланадиган жойларга дори сепиш учун трактор чанглагич-пуркагичларни тайёрлаб қўйиш зарур.

Биз яна бир муҳим масалани—пахтанинг сифати тўғрисидаги масалани ўртага ташламоқчимиз.

Машиналарда терилган «оқ олтин» юқори сифатли бўлиши шарт. Бунга эришиш—мумкин ва лозим.

Пахтани машинада териш қоидаларига қатъий амал қилиш унинг сифатини ошириш имконини беради. Ана шу қоидалардан чекиниш эса пахта сифатининг бузилишига олиб келади.

Ўтган йилги тажрибалар шуни кўрсатдики, айрим хўжаликлар пахтаси машинада терилиши лозим бўлган далаларни қўлда тердириб юборганлар. Бу—катта нуқсон. Бу машиналар иш унумини пасайтирибгина қолмай, биринчи сортга топшириладиган пахта миқдорини ҳам камайтириб юборади. Ғўза барглари яхши тўкилмаган ва бегана ўтлар кўп бўлган участкалардаги пахта машиналарда терилганида сифати анча паст бўлди.

Баъзи механизаторлар техника қаровини менсимайдилар. Ана шундай эгасизлик ва пала-партишлик оқибатида машинада териладиган пахта ифлосланади, сифати бузилади. Машина терими муддатлари чўзилиб кетган вақтлар ҳам бўлди. Бу эса ғўза тупларининг пастки ва юқориги қисмларида очилган пахтанинг бири-бирига аралашиб кетишига олиб келди, бунинг натижасида пахтанинг сорти пасайиб кетди.

Юбилей йилида ҳеч қандай хатоликларга мутлақо йўл қўйиб бўлмайди. Машина терими ҳозирги даврда поток усулида олиб борилмоқда. Колхоз (совхоз) ва тайёрлов пункти—эндиликда бирдан-бир технологик занжирнинг звеноси бўлиб қолди. Тайёрлов пунктлари ва пахта заводларининг ходимлари, биз сизларга мурожаат қиламиз: юбилей йили ҳосилини қабул қилишга ҳамда қайта ишлашга ҳар томонлама тайёргарлик кўриш ишларини тезроқ туғаллаш учун барча чораларни кўрингиз. Шунга эришайликки, терилган пахта тўхтовсиз қабул қилиб турилсин, пахта яхши сақлансин ва қайта ишлансин.

Машина терими оқилона ташкил этилса ўн минглarча пахтакорларнинг меҳнати осонлашади, йиғим-терим муддатлари қисқаради, нобудгарчиликнинг олди олинади, пахтанинг таннархи камаяди, ҳар бир хўжаликнинг рентабелли даражаси кўтарилади.

Ана шу вазифаларни муваффақиятли ҳал этмоқ учун биз ҳамма имкониятларга эгамиз. Қўлимизда аъло даражали техника бор, бой тажрибага эгамиз. Қачонлардир, кимлардир машинага ишончсизлик билан қараган вақтлар ўтиб кетди. Эндиликда машина пахтакорнинг энг яхши дўсти эканлигини, машинасиз муваффақиятга эришиб бўлмаслигини, олға қараб силжиш қийин эканлигини ҳамма билади. Келинг, бизга билдирилган ишончни шараф билан оқлайлик, пахтачиликни механизациялаш тарихига тағин бир ёрқин саҳифа ёзайлик.

Умумхалқ байрамига—Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 50 йиллигига қизғин тайёргарлик кўрилаётган қувончли кунларда биз, механизаторларга, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ва мутахассисларига, «Ўзсельхозтехника» ходимларига мурожаат қиламиз; юбилей йили ҳосилини машинада теришга ҳар томонлама тайёргарлик кўриш ва уни намунали ўтказиш учун ҳар бир киши ўз постида унга тааллуқли бўлган барча ишни бажонидил бажарсин. Мана шу жуда катта давлат аҳамиятига эга бўлган ишга биз барча кучимизни, маҳоратимизни тажрибамизни, қобилиятимизни, ғайрат-шижоатимизни сафарбар этайлик!

Юбилей йили мажбуриятларини шараф билан бажарайлик!

1 миллион 500 минг тонна пахтани машиналарда териб олайлик.

«Зангори кема»ларга кенг йўл очиб берайлик!

Т. ОХУНОВА — Тошкент область, Янгийўл районидаги Киров номли колхознинг участка бошлиғи, Ленин мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; В. ТЮПКО — Ўрта Осиё машина-синаш станциясининг лаборатория мудири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Ж. КУЧИЕВ — Сирдарё областидаги «Малик» совхози комплекс механизациялашган бригадасининг бошлиғи, Ленин мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор; М. ДАДАЖОНОВ — Сирдарё областидаги 18-совхознинг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор; М. ЖАЛОЛОВ — Андижон область Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор; А. УСМОНОВ — Тошкент область, Бекобод районидаги Ленин номли колхозининг механик-ҳайдовчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, звено бошлиғи. Н. АЛИҚУЛОВ — Андижон областидаги «Савай» совхозининг механик-ҳайдовчиси; Қ. КЕНЖАЕВ— Фарғона областидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор; С. ТЕШАЕВ — Фарғона область, Киров районидаги Киров номли совхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; С. ТОЛМАСОВ — Самарқанд область Нарпай районидаги Киров номли колхозининг механик-ҳайдовчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; К. МУЗАФФАРОВ — Бухоро областидаги «Нарпай» совхозининг механик-ҳайдовчиси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор; Т. КАМОЛОВ—Қашқадарё область, Шаҳрисабз районидаги Калинин номли колхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи; Ш. ҚУДРАТОВ —Сурхондарё область Шеробод районидаги «Советобод» совхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган механизатор; З. РАМАТОВ — Хоразм область Шовот районидаги Чкалов номли колхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи; А. НУРУЛЛАЕВА — Қорақалпоғистон АССР Беруний районидаги Навоий номли колхозининг механик-ҳайдовчиси, Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган механизатор.

ҲИНД ФИЛЬМЛАРИ ЭКРАНЛАРИМИЗДА

Ўзбекистонда зўр шоду хуррамлик билан ўтаётган Ҳиндистон маданияти ва санъати ўн кунлиги давомида ўзбекистонликлар бу улуғ халқнинг кўп асрлик бой маданий мероси, китоблари, рақслари, дилбар қўшиқлари ва ажойиб фильмлари билан яна бир марта яқиндан танишиш имкониятига эга бўлмоқдалар. Йилдан-йилга мустаҳкамланиб бораётган совет ва Ҳиндистон халқлари ўртасидаги дўстона алоқаларнинг равнақ топишида бу ўн кун шубҳасиз катта маданий ва сиёсий аҳамият касб этади.

Бизга меҳмон бўлиб келган ҳинд олимлари ва ёзувчилари, рассомлари ва раққосалари, киночилари ва созандалари қадимий маданиятга эга бўлган бу ажойиб халқнинг маънавий бойликларини саҳийлик билан намойиш этадилар. Ана шу декада кунлари биз жуда ҳам соғиниб ва хумор бўлиб қолган ҳинд куйларини қайта-қайта тинглаймиз, моҳир раққосаларнинг мафтункор санъатларига шайдо бўламиз, севимли ҳинд фильмларини кўриб олам-олам қувончга тўламиз.

Ҳиндистон диёрининг ижодкорлари кино санъатини ривожлантиришда баракали ҳисса қўшиб келмоқдалар. Ҳозир Ҳиндистон жаҳоннинг энг кўп кинофильмлар ишлаб чиқарадиган буюк мамлакатлардан бири. Ҳиндистон фильм ишлаб чиқаришда АҚШдан кейин иккинчи ўринда туради. Бу ерда йилига 250—300, ҳатто ундан ҳам кўпроқ бадиий фильм, 170 га яқин ҳужжатли фильм ишлаб чиқарилмоқда. Мамлакатнинг 70 студиясига уюшган ҳинд продюсер ва режиссёрлари секин-аста Голливуд ва бошқа буржуа кино синдикатлари таъсиридан қутулиб ўз миллий кино санъатларини ва қудратли кино саноатини яратдилар.

Санъатнинг энг навқирон тури бўлган кино Ҳиндистонда ҳам қадимдан маълум. Кинематограф кашф этилиши биланоқ, 1896 йилда Бомбайда биринчи кинотеатр очилиб, илк томошалар кўрсатилди. Ҳинд кино санъатининг отаси Жон Хирож Гобинд Пхалке 1913 йилда биринчи ҳинд фильми «Раджа Харишчандра» деган бадиий фильмни яратди. Ўша даврда чиқган бир афишада қуйидаги сўзлар ёзилган эди: «Раджа Харишчандра», 57 минг фотографилик томоша. Икки миллик картина. Бор йўғи 3 анна». Бу фильм жуда катта шуҳрат қозонди. Пхалке биринкетин йигирма уч бадиий фильм ижод этди. Унинг шогирди Пейнтер Калопир музофотида биринчи ҳинд кино компанияси «Махараштра фильм» киностудиясини ташкил этди. Бу икки арбоб ҳинд халқининг тарихий ўтмиши, машҳур достонларнинг қаҳрамонлари, ажойиб саркарда ва лашкарбошилар ҳақида қатор-қатор фильмлар яратдилар. Бу фильмлар ҳам бадиий, ҳам техник жиҳатдан юксак савияда бўлганлигини ҳинд санъатшунослари алоҳида таъкидлаб ўтадилар. Бу икки арбоб бағрида жуда кўп санъаткорлар ва кино мутахассислари етишиб чиқди. Шантарам, Педхаркар, Шайх Фотиҳ Лал, Дамле сингари киноижодкорлар фильм ишлаб чиқаришни кенг йўлга қўйдилар. Булар ижтимоий ҳаёт лавҳаларини бадиий акс эттиришга ҳаракат қилдилар.

Биринчи овозли ҳинд фильми—«Олам оро» (Оламнинг гўзаллиги) 1931 йилда яратилгунча Ҳиндистонда бир ярим мингдан ортиқ овозсиз фильм яратилган эди. Биринчи рангли ҳинд бадиий фильми гарчи 1933 йилда чиққан бўлса ҳам, Ҳиндистонда рангли фильмларни кенг ишлаб чиқариш 60 йилларда йўлга қўйилди. Ҳиндистонда ўз мустақиллигини қўлга киритгандан кейин ҳукумат кино саноатини ва санъатни кенг ривожлантириш учун катта ғамхўрлик қила бошлади. Энг яхши фильмлар яратган режиссёр ва актёрларга махсус ҳукумат мукофотлари, дипломлари, ҳар бир штат ҳукуматининг совринлари жорий этилди. Кейинги йилларда айниқса Ҳиндистон киночилари ўз асарлари билан халқаро фестивалларда актив қатнашиб катта муваффақиятлар қозонмоқдалар.

Урушдан кейин ҳинд фильмлари Ўзбекистон экранларида тез-тез қўйила бошлади. Ҳинд халқининг миллий озодлик учун кураши, очлик ва сувсизлик балосидан қутилиш йўлидаги интилишлари «Ер», «Икки бекха ер», «Хўрланганлар» каби қатор фильмларда жуда ифодали тасвир этилган эди. Кейин экранларимизга Раж Капур студияси ишлаган бадиий фильмлар алоҳида файз берди. Раж Капурнинг «Дайди», «Жаноб 420» фильмлари ўзбек томошабинларида ниҳоятда зўр қизиқиш уйғотди. «Жаноб 420» ўзбек тилига дубляж ҳам қилинди. Шунингдек «Бавжу Бавра», «Симладаги муҳаббат», «Тўрт йўл», «Мунна», «Ганга ва Жамна», «Чангда қолган гул» сингари қатор-қатор мусиқий ҳинд фильмлари экранларимизни безатди. Томошабинларимиз мазнур фильмлардаги қўшиқларга жуда ўрганиб қолдилар, ундаги хушсурат артистлар билан яна учрашувни орзу қиладиган бўлдилар. Бу ажойиб фильмларда Ҳиндистоннинг тарихи ва бугунги куни лавҳалари, ҳамда бой санъати, бемисл ранго-ранг маданияти бойликлари яққол акс этган эди. Турли фестиваллар, миллий байрамлар, дўстона учрашувлар баҳонаси билан Тошкентга келган ҳинд киноартистларини томошабинларимиз энг қадрдон кишиларидек эъзозлаб ўз ҳурмат ва муҳаббатларини ошкора изҳор қилдилар.

Айниқса Раж Капур Ўзбекистонда катта шуҳрат қозонди. Унинг Ўзбекистонга ҳар бир келиши кино ихлосмандларининг чинакам байрамига айланади. Уни кўчаларда ўраб олишиб дастхат оладилар, суҳбатлашадилар. Бу сафарги кинофестивалда томошабинларимизнинг бу борадаги омадлари яна келди. Фестиваль программасига тақдим этилган ҳинд фильмлари гулдастасида Раж Капур иштирок этган учта бадиий фильм бор. Томошабинларимиз 1965 йилда тўртинчи халқаро Москва кинофестивалидан қайтаётган Раж Капур билан учрашиб унинг «Сангам» деган рангли бадиий фильмини зўр марoқ билан томоша қилган эдилар. Бу фестивалда «Сангам» фильми яна кўрсатиляпти. Фильм халқаро фестивалларда мукофотлар олган. Унда Ҳиндистоннинг улуғвор қиёфаси, гўзал манзаралари ниҳоятда зўр маҳорат билан рангли лентaларга муҳр қилинган. Сангам —уч улуғ ҳинд дарёси туташган жойнинг номи, рамзий қилиб айтганда уч юрак — уч севишган қалб ҳақидаги ҳароратли ҳикоянинг қудратли оқими бу. Етим бўлиб ўсган Сундар, машҳур юристнинг ўғли Гопал, ҳарбий кишининг қизи Радха болаликдан бир жойда яшаб ўсадилар, улғаядилар. Сундар ҳарбий учувчи бўлиб етишади ва жангларнинг бирида қаҳрамонлик кўрсатади, Гопал эса ўқимишли ва эътиборли киши бўлиб етишади. Радха бу икки дўст билан ошно, уларнинг севимли маъшуқаси.

(Давоми тўртинчи бетда).

РЕДАКЦИЯГА ХАТЛАР

ИССИҚ СУВ ҲАҚИДА СОВУҚ ГАПЛАР

Шу кунларда Чилонзорнинг янги массиви томон йўлингиз тушиб, кишилар билан суҳбатлашиб қолсангиз, иссиқ сувнинг йўқлигидан нолишиб, гапиришади.

— Бу ерга кўчиб келганимизга беш-олти ой бўлиб қолди. 26-кварталнинг 9, 10, 17-уйларида совуқ сув етарли бўлмаганлиги устига иссиқ сув батамом йўқ,—деб ҳақли шикоят қилишади улар.

Тўғри, массивда яшовчилар иситиш тармоқлари бўлимининг бошлиғи ўртоқ Шировга, уй жойлардан фойдаланиш идорасининг бошлиғи ўртоқ Муҳамедовга бир неча бор арз қилиб келдилар. Йўқ, улар арзни бажариш ўрнига айбни бир-бирларига ошириб келмоқдалар. Улар эндиликда иссиқ сув масаласини ҳал қилиш учун мунозара бошлабдилар. Билмадик, бу мунозара қачон ва қандай натижа билан тугалланар экан. Шаҳар иситиш тармоғидаги ўртоқлар иссиқ сувни алоҳида тузилган график асосида уйларга тақсимлаб турайлик, деган таклифни ўртага ташлаган эканлар, шаҳар советидаги ўртоқлар бу таклифга кўнмай турган эмишлар.

Чилонзорнинг янги кварталида яшовчи минглаб аҳолининг иссиқ сув тўғрисидаги ҳақли талаблари қанча эртароқ қондирилса, шунча яхши бўларди.

Чилонзор, 26-квартал аҳолиси номидан
Х. КАЗАКОВ.

МИННАТДОРМИЗ

Бундан икки йил илгари Қўйлиқ аҳолиси кўчаларга водопровод суви келтирилганлигидан, колонкалар ўрнатилиб, кишиларнинг сувга бўлган эҳтиёжи қондирилганлигидан жуда мамнун бўлган эдилар.

Мана, икки ойдан ошдики, аҳвол ўзгариб қолди. Қўйлиқ водопровод тармоғига директор бўлиб келган ўртоқ Миракбаров кўчалардаги колонкаларда сув жуда камайиб, аҳолининг норозилигини туғдирди. Улар бу ҳақда қаерга шикоят қилишларини билмай қийналдилар.

Яхшики, шу ўртада Қўйлиқ 4-милиция бўлимига ўртоқ Қурбонов сиёсий бўлим бошлиғи бўлиб ишга келди. Ўртоқ Қурбонов Ленин район Советининг депутати. У дарров бизнинг арзимизга қулоқ солди. Депутат маҳалла активлари билан бирга тегишли чора кўрди. Мана энди кўчалардаги колонкаларга етарли сув кела бошлади. Қўйлиқ аҳолиси ўртоқ Қурбоновдан миннатдор бўлиб, садағанг кетай депутат деб раҳмат айтмоқдалар.

С. ТОШХЎЖАЕВ,
1918 йилдан бери КПСС аъзоси, шахсий пенсионер.

Ўртоқ Анвар Тошпўлатов Бекобод металлургия заводининг пешқадам пўлат эритувчиларидан саналади. У топшириқларни мунтазам ортиғи билан адо этаётган учун ҳам коллектив ўртасида катта обрў-эътибор қозонган. Фотомухбиримиз А. Абалян олган бу суратда ўртоқ Тошпўлатовни иш пайтида кўриб турибсиз.

№ 16

В. И. Ленин номидаги Тошкент олий умумий ҳарбий командирлик билим юрти мамлакатимиздаги йирик офицер кадрлар ўчоқларидан бири ҳисобланади. Яқинда бир группа ёш офицерлар бу ердан ҳаётга йўлланма олдилар. Ушбу саҳифада ана шу билим юрти ҳақида, унинг собиқ курсантлари жасорати ва уларнинг ёш ўринбосарлари ҳақида материаллар ўқийсиз.

БИЛАСИЗМИ?

...Владимир Ильич Лениннинг шахсий кутубхонасида ҳарбий масалаларга онд юздан ортиқ китоб сақланган. Улар орасида ҳарбий санъат, стратегия, тактика ва ҳарбий техника ҳамда қўшинларни ташкил этиш ва улардан жангда фойдаланиш тарихи бўйича асарлар бор. Ф. Мерингнинг «Милиция ва доимий қўшинлар», А. Шлиффеннинг «Каннлар», Э. Розьенинг «1914 йил уруши бошланишидан буён ҳарбий техниканинг ривожланиши», Гаскуэнинг «Жаҳон уруши даврида артиллерия эволюцияси» китоблари шулар жумласидандир. Доҳий кутубхонасидан совет қўмондонларининг биринчи асарлари ҳам ўрин олган. М. В. Фрунзенинг «Ягона ҳарбий доктрина ва Қизил Армия», М. Н. Тухачевскийнинг «Миллий стратегия ва синфий стратегия», «Синфлар уруши» асарлари ва бошқа китоблар бўлган.

ОФИЦЕР КАДРЛАР ЎЧОҒИ

Бизнинг билим юртимиз мамлакатдаги энг кекса илм даргоҳларидан бири. У Совет республикаси учун қийин бўлган 1918 йилнинг 12 июлида вужудга келган.

Ўрта Осиёда совет ҳокимияти ўрнатилган йиллар курсантлар граждан уруши фронтларида, босмачиларга қарши зўр мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатиб жанг қилдилар. Ватан уларнинг хизматларини юксак баҳолади. 1930 йил 23 февралда СССР Марказий Ижроия Комитети В. И. Ленин номли Ўрта Осиё ҳарбий мактабини революцион Байроқ билан тақдирлади, 1931 йилда эса Қорақум операциясидаги ажойиб жанговар ҳаракатлар учун мактаб Қизил байроқ ордени билан мукофотланди.

Билим юртимизда таълим олганларнинг юксак маънавий-жанговар сифатлари Улуғ Ватан уруши йилларида айниқса яққол намоён бўлди. Бу ерда таълим олган турли миллат вакиллари душманга қарши қаттиқ туриб мардларча курашдилар. Улардан 39 киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди.

1943 йил 30 августда Қизил армия учун командир кадрлар тайёрлашда эришган юксак муваффақиятлари ва Ватан учун курашда бевосита қатнашгани учун СССР Олий Совети Президиуми Фармони билан билим юрти Қизил Юлдуз ордени билан мукофотланди.

Бу билим юртини ҳақли равишда миллий командир кадрлар ўчоғи деб аташ мумкин. Бу ерда Ўрта Осиё халқларининг шон-шуҳрат қозонган фарзандлари — гражданлар урушининг қаҳрамонлари, мард дивизия командири Миркомил Миршаропов, Нурмат Муҳамедов, Исҳоқ Муқамбоев, Аллақул Садғанаров, босмачиларга қарши курашнинг актив қатнашчилари Олим Поччаев ва Янгибой Омонов, Улуғ Ватан уруши йилларида шон-шуҳрат қозонган жангчилар Нурмурод Нурматов, Мамажон Содиқов, Улуғбек Отахонов, Мамасоли Жабборов ва бошқалар тарбияланган.

Билим юртимизда таниқли ҳарбий бошлиқлар — округимиз қўшинларининг собиқ қўмондонлари генерал-лейтенант П. Курбаткин, армия генерали А. Лучинский, Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг ҳозирги қўмондони генерал полковник Н. Лященко ҳамда артиллерия генерал полковниги М. Парсегов, генерал-лейтенант Б. Баранов, А. Чудесов, генерал-майорлар М. Узоқов, Ф. Норхўжаев, С. Товстолес, Н. Передельскийлар тарбия топганлиги билан фахрланамиз.

Социалистик Ватан ҳимоясининг олижаноб ғоялари ҳамиша ленинчи курсантларни ягона жанговар коллективга жипслаштириб келди. Бу коллектив СССР халқлари бузилмас дўстлигининг чинакам намунаси бўлиб қолди. Ҳозир ҳам шахсий состав кўпмиллатли ёшлардан ташкил топган. Бу йил ўқишни битирган талабаларимиз мамлакатимизнинг 18 миллати вакилларидир.

Биз бугун курсант Қаюмов, Қамбаров, Расулев, Умурзоқов, Елеусинов, Раҳимов, Хукумовларнинг номларини фахр билан тилга оламиз. Ватанпарварлик ҳис-туйғулари билан тўлиб-тошган бу талабаларимиз Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига муносиб совғалар тайёрламоқдалар.

Офицер кадрлар тайёрлаш соҳасидаги муваффақиятларимиз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика ҳукумати, округ Ҳарбий Совети, шаҳар партия, совет ва жамоат ташкилотларининг доимий ёрдами ва ғамхўрлиги туфайли қўлга киритилмоқда. Ўзбекистон КП Марказий Комитети Ўрта Осиё халқлари вакилларидан малакали ҳарбий кадрлар тайёрлашга катта ғамхўрлик қилмоқда.

Биз шаҳар саноат корхоналари коллективлари, ўқув юртлари, мактаблар, муассасалар билан яқин алоқада бўлиб турамиз. Офицер ва курсантлар завод ва фабрикаларда, қурилишларда лекция ва докладлар қиладилар, суҳбатлар ўтказадилар. Тошкент шаҳар корхоналарининг илғорлари — коммунистик меҳнат зарбдорлари, Олий ўқув юртлари студентлари ва мактаб ўқувчилари билим юртимизда тез-тез меҳмон бўлиб туришади. «Барча авлод ленинчилари» обелиски олдида тантанали линейкалар ўтказилади, болалар пионер сафига қабул қилинади. Совет Ватани учун кураш қатнашчилари, қаҳрамонлар билан учрашувлар ўтказилади.

Бундай яқин алоқалар курсантларда ватанпарварлик, дўстлик, юксак маънавий ва жанговар сифатларни тарбиялашга ёрдам беради.

Яқинда ёш офицерларнинг навбатдаги отряди йўлланма олди. Ўз ҳаётини шонли совет Қуролли Кучлари сафида хизмат қилишга бағишлаганларнинг орзуси ушалди. Собиржон Орифжонов, Норбек Қодиров, Шавкат Қамбаров, Иброҳим Муҳамедов, Малик Шермуҳамедов сингари ўзбек фарзандлари командирлик йўли стартига чиқдилар.

Тантанали йиғилишда сўзлаган лейтенант Исмоил Умурзоқов бу ёш офицерларнинг ҳис-туйғуларини яхши ифода этди: «Тантанамизда иштирок этаётган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюро аъзоларини, Туркистон ҳарбий округи ҳарбий Советини ўқишни битирувчи барча офицерлар номидан ишонтириб айтаманки, биз Ватан олдидаги юксак бурчимизни шараф билан оқлаймиз».

«Тошкент ҳақиқати» газетаси орқали барча комсомол ёшларга шундай мурожаат қилгим келади. Агар сиз «Қаерга кириб билимимни оширсам экан?» деб ўйлаётган бўлсангиз, иккиланмай ҳарбий касбни танланг. Совет Иттифоқининг шонли Қуролли Кучлари сафида хизмат қилишдек олижаноб ва фахрли иш йўқ. Билим юртимизга келинг, унинг шуҳратига шуҳрат қўшинг, шонли анъаналарини давом эттиринг, фронт қаҳрамонликлари кўрсатган оталарингиз ва акаларингиздек бўлинг!

Л. ПОЛОЖЕНЦЕВ,

генерал-майор, В. И. Ленин номидаги Тошкент олий умумий ҳарбий командирлик билим юртининг бошлиғи.

ҚИЗИЛ Байроқли Узоқ Шарқ ҳарбий округи қисмларининг биридаги гарнизонда Совет Иттифоқи Қаҳрамони гвардиячи младший лейтенант В. А. Сивков ва оддий солдат П. К. Крестьянинов хотирасига бағишланган обелиск қад кўтармоқда. Украинанинг Явкино қишлоғи учун бўлган оғир жангларда 1944 йил март ойида қаҳрамонларча ҳалок бўлган бу ёш ватанпарварлар ҳайкалини бўлим жангчиларининг ўзлари — қаҳрамонлар жанговар шуҳратининг меросхўрлари тикламоқдалар.

Ҳозир ҳарбий бўлимда Совет Иттифоқи Қаҳрамони В. Сивков ва П. Крестьянинов номидаги экипаж номини олиш учун социалистик мусобақа авж олган. Суратда: танк командири сержант Александр Исаченко, тўп наводкачиси оддий солдат Аҳмаджон Бойбуваев ва ўқловчи-оддий солдат Константин Отантаевлар тактик машқларда.

Н. Назаров фотоси, (ТАСС).

ТЕХНИКАНИ ПУХТА ЭГАЛЛАДИК

Билим юртида тенгдошларим қатори жанговар техникани мукаммал ўрганиб олдим. Энди автоматдан, пулемётдан, турли калибрдаги тўплардан ўт очишни ва мўлжални бехато нишонга олишни бемалол бажара оламан. Дўстларим Шавкат Қамбаров, Собир Орифжонов, Владимир Маҳмудов ва бошқалар ўқ отишда ҳар доим аъло ва яхши баҳолар олишди. Илғорлар сафида мен ҳам борман.

Ҳаммамизга қадрдон ва жонажон бўлиб қолган умумҳарбий командирлар билим юртида танк, бронетранспортер, машина ҳайдашни, бу ҳарбий техникалардан фойдаланишни ҳам ўрганиб олдик. Билим юртини битирганларнинг ҳаммаси шоферлик гувоҳномасини олишди.

Шу ўринда душман оммавий қирғин қуролларини ишлатганда ундан муҳофаза қилиш йўлларини ҳам пухта билиб олганлигимизни айтиб ўтмоқчиман. Ўқиш давомида заҳарланган участкалардан қандай қилиб ўтишни, алоқа боғлашни, кишиларга ёрдам беришни, жанговар машиналарни бошқаришни ўргандик. Билим юртида қанчалик пухта таълим олган бўлсак ҳам бу билим билан чегараланиб қолмаймиз. Ҳарбий техника кун сайин такомиллашиб боряпти. Ҳар бир офицер кечаги билим билан узоққа бориб бўлмаслигини яхши тушунади. Мен ҳам ана шундай фикрдаман.

Тўхтасин ҲАЙДАРОВ,
лейтенант.

ОТАЛАР ЖАСОРАТИ — ФАРЗАНДЛАР МЕРОСИ

ЗЕНИТЧИЛАР жанговар позицияда. Олдинда аълочи наводкачи комсомол аъзоси Шакен Аҳмеровни кўриб турибсиз.

В. Дубровченко фотоси.

ХИЗМАТИНГГА ТАЙЁРМАН, ВАТАН!

Бугунги кун ҳаётимда унутилмас дамлардан бири бўлиб қолади. Чунки орзум ушалди. Олий маълумотли бўлдим. Оддий бир деҳқоннинг ўғли Совет Армиясининг офицери! Тошкентдаги умумҳарбий командирлар билим юртида кўп нарсаларни билиб олдим. Бу ерда катта тажрибага эга бўлган офицерлар, методистлар раҳбарлигида ҳарбий техникани мукаммал эгаллаб олиш билан бирга, сиёсий билим савиям ҳам ошди. Билим юртини КПСС тарихи, философия, адабиётдан аъло баҳолар билан тугатдим.

Мактабда ўқиб юрган вақтларимда ҳам халқаро сиёсатга қизиқардим. Билим юртида бу соҳада янада кўпроқ фикрга эга бўлдим. Қисмларда ёш солдатлар билан машқ ўтказаётган вақтларда командирларим менга сиёсий машғулотдан дарс олиб боришни ишониб топширишган эди. Олий ўқув юртида «Билим» жамиятига аъзо бўлиб кирдим. Фақат солдатлар ўртасида эмас, балки «Ташавтомаш», «Ўзбексельмаш» заводларида, ўзим туғилиб ўсган «Полярная звезда» колхозида халқаро аҳволдан лекциялар ўқидим.

Бугунги бахтли кунга осонликча эришмаганимизни биламан. Оталаримиз ва акаларимиз бу бахтли кун учун қон тўкканлар. Шундай экан, биз ҳамма учун энг азиз бўлган озодликни, жонажон Советлар мамлакатини душманлардан сергак туриб асрашимиз керак. Мен ана шу кўпмиллионли совет халқининг бир посбониман. Она-Ватанни хушёрлик билан қўриқлаш билан билим юртида олган бор тажрибамни солдатларга ўргатаман.

Сарвар ТУРСУНБОЕВ,
лейтенант.

ТЎҒРИ ЙЎЛ

Тошкентдаги олий умумҳарбий командирлар билим юртига ўқишга кирганимда ўртоқларим мендан:

— Собир, танлаган йўлинг тўғрими? — деб сўрашарди.

Мен уларга дадил:

— Ҳа, — деб жавоб қайтарардим.

Ҳаётимни Совет Армияси билан боғлашга, офицер бўлишга қарор қилдим.

Халқаро вазият биздан доимо хушёр бўлишни, жанговар тайёргарликни оширишни талаб этади. КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги» Тезисларида таъкидланганидек ўзимизни чет эл агрессорларидан ҳимоя қила билишимиз лозим.

Империализмнинг Вьетнамдаги, араб мамлакатларидаги разил қилмишларини ер юзидаги барча тинчликсевар халқлар қаттиқ қораламоқдалар. Биз агрессорларнинг ана шу ёвузликларга чек қўйиш учун қўлимиздан келган ҳамма чораларни кўришимиз керак.

В. И. Ленин номидаги Қизил байроқли Тошкент умумҳарбий командирлар билим юртида кўп нарса ўргандим. Дўстлар билан ҳарбий билимларни пухта эгаллашга интилдик.

Ўзбекистон ҳамма қатори менга ҳам қадрдон ва мўътабар. Унинг ажойиб пахтазорлари, қудратли саноати, мевага кон боғу-роғлари кимни мафтун этмаган дейсиз. Биз ана шу бойликларни ёвуз душманлардан сақлашга посбонмиз.

Акаларим Соип ва Иброҳим шу ажойиб ўлка деб, она-Ватан деб жон олиб, жон беришди. Гитлерчи каллакесарларга қарши бўлган жангларда ҳамшаҳарларим кўрсатган қаҳрамонликлар ҳақида сўзлаб беришди. Улар менга оталар ва акалар йўлидан боришни таъкидлашди. Тошкентдаги биринчи мебель фабрикасида ишлаб юрган кезларимда офицер бўлишни орзу қилардим. Мана бугун орзум ушалди. Офицерман. Қуролли кучларимиз жанговар традицияларини оширишга, партия ва халқнинг ишончини оқлашга ҳаракат қиламан.

Собир ОРИФЖОНОВ,
лейтенант.

ГЕНЕРАЛ ВАТУТИН «ЎҒЛИ»

Унинг номи Алексей эканлигини кўпчилик билмасди. Шунинг учун қирқ олтинчи йилнинг баҳорида Янгийўл шаҳар партия комитетига урушда ҳалок бўлган Совет Иттифоқи Қаҳрамони Алексей Қурбоновнинг оиласини қидириб топишни сўраб Москвадан юборилган хатга секретарь ҳайрон бўлди.

— Бунақа одамни эслай олмайман. Яна шуниси қизиқки, исми русча, фамилияси ўзбекча. Эҳтимол, адашишгандир.

Қурбонов деган фамилияликларни бирма-бир текшириб чиқишди: Азиз Қурбонов, Эркин, Маҳмуд, Тўлқин... лекин уларнинг ҳеч бири фронтда бўлмаган. Кимдир Ниёзбошида яна бир Қурбонов яшашини айтди. Унинг исми Абдулла. Ярадор бўлгандан сўнг ўқитувчилик қиларди. Фронтда разведкачи бўлган дейишади. Шу одам, эҳтимол, ўз фамилиядоши ҳақида бирон бир гап билса керак.

Мактабга боришди. Райком инструктори ўқитувчидан тортиниб сўради:

— Кечирасиз, одам ходис сиз Алексей Қурбонов ҳақида эшитганмисиз? Унга ўлимидан сўнг Қаҳрамон номи берилган экан.

— Ўлимидан кейин? — Ўқитувчи ханг-манг бўлиб қолди. — Менга, ўлимимдан кейин-а?!

— Нега сизга бўларкан? — тушунмади инструктор. — Нима, сизнинг номингиз Алексей-ми?

— Алексей! Мана ўқиб кўринг. — Қурбонов ҳамёнидан паспорти ва ҳарбий билетини олиб кўрсатди. Ҳар иккаласида ҳам «Алексей Абдураҳмонович Қурбонов» деб ёзилган эди.

Май ойида Москвада Алексей Қурбоновга Ленин ордени ва Қаҳрамоннинг Олтин юлдузини топширишди...

Ҳозир Алексей Абдураҳмонович қишлоқ мактабининг директори. Тарихдан дарс беради. У ўзи ҳақида гапириб ўтиришни севмайди. Лекин мактабдагиларнинг ҳаммаси ўз устозлари қирқ тўртинчи йилда гитлерчилар ишғол қилиб олган Кременчуки қишлоғига кириб фашист генерали бошлиқ штаб дивизиясини яксон қилгани ва у ердан мутлақо маҳфий ҳужжатларни қўлга туширганлигини билишади. Қўмондон шунда разведкачини табриклаб:

— Балли, йигит, бундан буён сенинг исминг Алексей бўлсин. Сўраганларга, армия генерали Ватутин шу номни қўйди деб айтгин, — деганлигини ҳам билишади.

Қурбоновнинг Қизил армия дафтарчасидаги Алексей номи шундай пайдо бўлган.

1945 йилда Қурбонов оғир ярадор бўлди. Уни ўлган деб ҳисоблашди. Алексей ўша вақтда кўрсатган жасорати учун Қаҳрамон унвонига тавсия этилганлигини ва Днепрнинг ўнг соҳилидаги кичкинагина қишлоқ унинг номи билан атала бошлаганини билмасди.

Яқинда Алексей Абдураҳмонович ўз номига қўйилган қишлоққа бориб келди. Бу ерда жасур разведкачини зўр хурсандчилик билан кутиб олишди.

Ф. ЛОБЗИН.
Янгийўл.

ХЎЖАКЕНТДА МУҚАДДАС ЖОЙ

Тошкентдан 90 километр нарида, тоғ орасига жойлашган Хўжакент қишлоғида бир обелиск бор. Икки улкан чинор унга доимо қуюқ соя ташлаб туради. Обелискка шундай сўзлар ўйиб ёзилган: «1919 йил 26 январда Совет ҳокимияти учун курашда қаҳрамонларча ҳалок бўлган биринчи ленинчи-курсантлардан Куликов — Артемов Л. ва Мартемьянов П. га. В. И. Ленин номидаги Тошкент олий умумҳарбий командирлик мактаби шахсий составидан. 1960 йил 22 апрель».

...1919 йил 19 январида Ватан хоинлари Тошкентда контрреволюцион исён кўтардилар. Бу исён тезда бостирилди. Шаҳардан суриб чиқарилган душман қолдиқлари Хўжакентга томон жуфтакни ростлашди. В. И. Ленин номидаги ҳарбий мактаб курсантлари уларнинг кетидан қувиб боришди. Куликов ва Мартемьянов эса олдинроқ разведкага жўнашди.

Фожиа Хўжакент яқинида содир бўлди. Пахса деворлар орқасига яширинган душманлар қизил отлиқларга қараб ўқ узишди. Тенгсиз жанг бошланди. Ярадор бўлган отлар ҳолдан тойди. Куликов ва Мартемьянов сўнгги ўқ қолгунча жанг қилишди. Лекин оғир ярадор ҳолда қўлга олиндилар.

«Муқаддас чинор» тагида разведкачиларни қийнаш бошланди. Қутурган каллакесарлар қувиб келаётган қизил қўшинларнинг сони ва қурол-яроғлари ҳақидаги маълумотларни улардан билиб олишга уринардилар. Ленин ҳеч нарсани била олмадилар. Шундан сўнг катта гулхан тутуни ҳаммаёқни қоплади...

Разведкачиларнинг кўмирга айланиб қолган жасадини маҳаллий аҳоли чинор яқинида дафн этди. Қабр атрофларини оҳак тошлар билан ўраб, бу тошларга «1919...» деб ёзиб қўйишди. Ҳозир қаҳрамонлар қабри устида беш қирра юлдузли обелиск ўрнатилган.

СОЛДАТЛАР ДАФТАРИДАН

Украина гуллаган диёр,
Ерида шовуллар ўрмон.
Бахмал каби кенг поёндоз,
Қирлари буғдойга кон.

А. АЛИХАНОВ,
Львов шаҳри.

* * *

Мана тонг чоғида постда турибман,
Бунда турли қушлар сайрайди тинмай,
Қўлда автоматим постда турибман,
Атрофга қарайман кўзимни узмай.
Ватан постидаман, элга посбонман,

Фарзандлик бурчим у, она элимга.
Унинг сўнгсиз боғларини кезарман,
Куч-қувват бағишлар меҳри дилимга.

С. СОБИРОВ,
Благоев шаҳри.

* * *

Умр мазмунини белгилар Ватан,
Умр гулбаҳори менинг боғим дер.
У билан ҳамнафас ҳар бир чечагим,
Ҳатто оёқ остидаги тупроғим дер.

М. РАЗЗОҚОВ.
Олмаота шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОНДА ҲИНДИСТОН МАДАНИЯТИ ДЕКАДАСИ

ҲИНД раққосаси Ямани Кришнамурти ҳинд ўйинини ижро этмоқда.

Ҳиндистоннинг машҳур ўйинчиси Гопи Кришна рақс ижро этмоқда.

А. Абалян фотолари.

ҲИНД ФИЛЬМЛАРИ ЭКРАНИМИЗДА

(Боши иккинчи бетда).

Иккала йигит ўртасида қизга нисбатан олийжаноб ва самимий муҳаббат уйғонади. Иккала йигит қизга муҳаббатини бир-биридан яшириб ёки бехабар изҳор қиладилар. Бу орада Сундар бир жангда ҳалокатга учрайди. Бутун мамлакат уни қаҳрамонларча ҳалок бўлган ватанпарвар жангчи сифатида эъзозлайди. Радха Гопал билан бўлишга қарор қилади. Икки оила ўртасида совчилар борди-келдиси, тўй тараддуди бошланиб кетади. Аммо кутилмаганда Сундар яна пайдо бўлади. У ярадор бўлиб омон қолган экан. Энди Радха билан Гопал ўртасидаги ишқий муносабатлар янада кескинлашди. Гопал бош олиб узоқ жойга кетади. Сундар билан Радха биргаликда жаҳон айлангани саёҳатга чиқадилар. Уларнинг ишқий муҳаббатлари кундан-кун камол топиб боради. Уларнинг Европа мамлакатлари бўйлаб қилган саёҳатлари келин-куёв кечирган ширин ва тотли дамларнинг давоми бўлиб кетади. Пировардида улар яна учрашадилар. Икки йигит, ўртада бир қиз, ниҳоятда гўзал ва олийжаноб қиз талашида йигитлар кўнглида ишқ ёнгини авж олади. Гопал дўстидан ҳар қанча истихола қилса ҳам, зўр севги ўтининг азобига бардош беролмай ўзини ўзи ўлдиради.

Ана шу севги афсонасига ўхшаган ҳақиқий воқеалар режиссёр Раж Капур учун Ҳиндистоннинг улуғворлигини тараннум этиш, қудратли, ҳар нарсага қодир севгининг кучини кўрсатиш ва ажойиб актёрларнинг маҳоратидан кенг фойдаланиш имкониятини берган. Бош ролларидан бири — Сундар образини Раж Капурнинг ўзи яратади. Бу содда, самимий, хушчақчақ ва дили пок йигитнинг ҳар бир қилиғи, хатти-ҳаракати, айтган ашулалари ва айниқса самимийлиги, чеҳрасида асло аримайдиган юмор томошабинни беихтиёр мафтун этади. Гопал ролида — таниқли ҳинд артисти Ражендра Кумар ўйнайди. Гопал ўзини босиб олган, салобатли ўқимишли ва виқорли йигит. Унинг ҳар бир хатти-ҳаракатида самимийлик ва олийжаноблик фазилатлари мана ман деб турибди. Лекин фильм марказида шаҳло кўз, елпиғичдек киприклари ва мафтункор ҳаракатлари билан ҳар бир қалбни асир қилиб оладиган ажойиб ҳинд раққосаси Вайжантемала ўйнаган соҳибжамол Радха образи туради. Ўнлаб Фильмларда бош ролларини ўйнаган бу актриса (асли раққоса) Радханинг мураккаб характерини, психологиясини моҳирлик билан очиб беради. У икки дўст ўртасида ўзининг талаш эканлигини англаб бир-биридан яхши бу йигитларнинг қайси бирига кўпроқ муносибман деган савол қаршисида изтироб чекади. Бу ўринда актрисанинг драматик таланти яққол намоён бўлади.

Актрисанинг раққосалик таланти фильмнинг баъзи ўринларида ниҳоятда усталик билан намоён бўлади. Айниқса унинг Европача рақсларини ҳазил тарзида ижро этиши ниҳоятда жозибали чиққан. Вайжантемаланинг ниҳоятда моҳир раққоса эканлиги «Амрипали» деган тарихий фильмда айниқса яққол намоён бўлади.

Фильм воқеалари икки минг беш юз йил бурун Ҳиндистон тупроғида кўплаб рўй берган раджалар ўртасидаги низо ва жанглар тўфонида кечади. Бунда ҳам асосий масала — чин ва самимий севгининг кучи мадҳ этилади. Даҳшатли оғир бир жангда босқинчилар раджаси Ажат Шатри оғир ярадор бўлиб гўзал раққоса Амрипали қароргоҳига келиб қолади. Раққоса бу мард сипоҳни-жасур жангчини парвариш қилади, ярасига малҳам қўяди ва икки ўртада севги пайдо бўлади. Раджа тузалиб душман қароргоҳидан қочиб яна лашкар тўплайди. Катта қирғинлар қилиб қон тўкиб ўша музофотни забт этади. Фильмнинг сўнгги эпизодлари жуда ҳам даҳшатли ва чуқур фалсафий ҳал қилинган. Фотих Раджа гўзал раққосанинг муҳаббатига куч билан эришаман деб хато қилганлигини тушунади. Қиличини синдириб ташлайди. Соф самимий муҳаббат ғалаба қилади. Операторлик жиҳатидан ниҳоятда усталик билан олинган кадрларда кўҳна Ҳиндистонда содир бўлган жангларнинг лавҳалари, ўша давр уруш техникаси яққол намоён бўлади. Энг муҳими биз фильмда ажойиб раққоса Вайжантемаланинг фусункор санъати билан тўлароқ таниша оламиз. Жуда кўп эпизодлар Амрипалининг иштирокида ўтади. Амрипали ўз ҳис-ҳаяжонларини рақсларда ёрқин ва ифодали талқин қилади. Гўзал актрисанинг ёқимли мусиқа оҳангларига мос рақслари, ҳаракатлари томошабинда олам-олам завқ уйғотади.

Раж Капур қатнашган ва яратган ажойиб фильмларининг бири «Ганг соҳилидаги диёр» деб аталади. Бу фильмда биз яна бир ажойиб раққоса билан танишамиз. Падмине номи билан машҳур бўлган бу актриса жозибали ҳинд рақсларини ажиб бир латофат ва назокат билан ижро этиб томошабинни сеҳрлаб қўяди. Раж Капур бу фильмда хокисор бир девона, адолатсизликка қарши курашувчи инсон, қароқчилар саркорининг қизини яхши кўриб қолган ошиқ сифатида намоён бўлади. Улуғ Ганга дарёси ватан тимсолида намоён бўлади. Ана шу дарё бўйида пастқам жойларга макон қурган айрим қароқчи тўдаларининг номақбул ишларини фош этиб уларни ҳалол ҳаёт сари даъват этувчи бу фильм кишида жуда зўр таассурот қолдиради. Фильмда яна бир моҳир ҳинд артисти Пран қароқчилар бошлиғи ролида ўйнаган.

Раж Капур Ҳиндистоннинг Чаплини деб юритилади. Бу гапда жон бор. Раж ҳам Чаплин каби хокисор кишиларнинг фожиасини ифодалайди. Унинг ифодали ҳаракатлари, юморга бойлиги, режиссёрлик манераси Чаплинни эслатади. Лекин шу билан бирга Раж Капур чуқур миллий характерлар яратади, ўз халқининг вакиллари образини усталик билан талқин қилади. Бу ҳол у қатнашган «Учинчи қасам» фильмида яққол акс этган. Раж Капур бунда оддий, соддадил аравакаш бир йигитнинг гўзал актрисани учратиб унга ошиқ бўлиб қолиши, аммо бу муҳаббати сароб бўлиб чиқишини ифодалайди. Бунда актёрнинг эзилган меҳнаткашларга хос ҳарактерли сифатларини усталик билан талқин қилиши томошабин ихтиёрини қамраб олади.

Фестиваль кунларида яна икки ажойиб фильм билан танишасиз. Ҳиндларнинг машҳур раққосаси Калпана иштирокида олинган «Тасвир» деган фильмда бир ҳинд йигитининг гўзал қиз суратига ошиқ бўлиши ва раққосага дуч келиб у билан висолга етиши ҳикоя қилинади. Бу фильмда ошиқ йигит ролини ўйнаган артист Ферузхон томошабинга ниҳоятда манзур бўлади.

«Мамта» деган бадиий фильм эса Ҳиндистонда хотин-қизлар ҳуқуқини улуғлаш масаласига бағишланади. Уларнинг инсоний ҳуқуқлари ҳимоя қилинади. Золим эр ва бетовфиқ одамларнинг аёлларга паст назар билан қараши қораланади. Фильмда она ва қизнинг қисмати, уларнинг аянчли тақдири жуда таъсирли ҳикоя қилинади. Унда Ашок Кумар, Сучитра Сен, Дармендра сингари моҳир ҳинд артистлари иштирок этганлар.

Фестивалда намойиш этилаётган ҳинд фильмларининг таърифтавсифлари тўғрисида жуда кўп гапириш мумкин. Лекин бу мақолада ҳамма гапни айтиб улгуриш мушкул. Аммо ўзбек томошабинлари учун энг ёқимли нарсани бир жиҳатдан айтиб ўтиш керак. Мазкур фильмларнинг кўпига «Дайди», «Жаноб 420» каби мусиқий фильмларга куй басталаган машҳур ҳинд композиторлари Шанкар ва Жайкишнан музика ёзганлар. Улар яратган ёқимли ашулаларни эса яна ўша хушовоз хонанда Лата Мангишкар ижро этган. Бу эса ҳинд фильмларининг жозибали кучини, латофатини янада ошириб юборган.

Маҳмуд ЯҲЁЕВ.
«Кино» журналининг масъул муҳаррири.

Суратда: ўртоқ К. Аҳмедова.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

ЗИЁ ТАРҚАТУВЧИ

Унинг одати шунақа. Ишга барвақтроқ келиб уёқ-бу ёқни кўздан кечириб чиқмаса кўнгли жойига тушмайди. Киоскани очади-ю, дарҳол ойналарни, пештахталарни латта ҳўллаб артишга киришади. Кейин журналларни тартиб билан рекламага қўйиб чиқади, сўнг янги келадиган экспедицияга жой ҳозирлашга тутинади. Унгача киоска олдига бир қанча газетхон мижозлари тўпланиб қолишади. Бир неча дақиқа ўтар-ўтмай почта машинаси тонгги экспедицияни олиб келади. Шу бўйи Кашифа опанинг иши қайнаб кетади. Тушларга бориб иккинчи, соат бешдан кейин эса учинчи экспедицияни қабул қилиб олади.

Кун бўйи бош қашишга вақти бўлмайди унинг. Ўзбекча газеталарнинг ўзидан киоскага ўн хили келади. Марказий, республика, чет эл газета ва журналларининг ҳам исталган номдагиси шу ердан топилади. «Известия», «Комсомольская правда», «Тошкент ҳақиқати», «Огонек», «Гулистон» кабилардан ташқари инглизча «Московновюс», итальянча «Унита», грекча «Неос дромос» газталарининг ҳам Тошкентда ўқувчилари кўп.

Бир куни қизиқ воқеа рўй берди. Кашифа опа савдо қилиб ўтириб кўзи кўчанинг нариги бетидаги китоб дўконига тушди-ю, миясига лоф этиб бир фикр келди. Китоб сотувчи Асатилла Оқилов бемалол чой ичиб ўтирибди. Савдоси суст кўринади. А. Оқиловни китоблар билан бир пайтда газеталарни ҳам тарқатишга жалб қилсак қандай бўларкин, ўйлади ўзича Кашифа опа. Сўнг тушки танаффус пайтида у бу фикрни А. Оқиловга билдирди. Асатилла ака ҳам кўпдан бери зерикиб ўтирган эканми, дарров бунга рози бўлди. Мана энди Ассакинская майдонида илгаригига нисбатан салкам икки баравар кўп газета реализация қилинаяпти. Бу янгиликни бошқа жойларда ҳам қўлланса, шубҳасиз, кўнгилдагидек натижа берарди.

Шаҳримизда оқшом чўкиши билан Кашифа опа ўрнига ёрдамчиси Равшаной Бойчабоевани қолдиради-да ўзи Тельман номли маданият ва истироҳат боғига томон йўл олади. Бу ерда у сайр қилиб дам олмайди, аксинча, дам олувчиларга хизмат кўрсатади. Боғда 45-киосканинг филиали бор. Филиал алламаҳалгача газета ва журналлар билан савдо қилади. Сайр қилувчилар бундан беҳад миннатдор бўлмоқдалар.

Олти йилдирки, Кашифа Аҳмедованинг кунлари шундай ўтаяпти. У ҳар тонг одамлар хизматига отланади. Кишилар ўртасида зиё тарқатиб кўнгли таскин топади. Газетхонлар Кашифа опадан ҳар хил маслаҳатлар оладилар, ширинсуханлиги, хушмуомалалиги учун уни ҳурмат қиладилар. Ўртоқ К. Аҳмедованинг бу меҳнатлари эвазига уни Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги «Аълочи матбуот тарқатувчи» Фахрий ёрлиғи билан тақдирлади. Шаҳар ижроия комитети ҳам Тельман номли маданият ва истироҳат боғида хордиқ чиқарувчиларга намунали маданий хизмат кўрсатганлиги учун К. Аҳмедовага ўз фахрий ёрлиғини тақдим этди. Республика «Союзпечати» 45-киосканинг ишчан ходими Кашифа Аҳмедовани бир неча бор пул мукофотлари билан тақдирлаган. Ўз касбига меҳр қўйган Кашифа опа бу ҳурматларга лойиқ меҳнат қилишга, газетхонлар ва журналхонларга маданий хизмат кўрсатиб уларнинг кўнглини овлашга ҳаракат қилаяпти.

Ж. НОСИРОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 18.00 — **Теleянгиликлар**, 18.20 — **Юлдузча** (тележурнал), 19.00 — **Август — ҳал қилувчи давр** (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 19.20 — **Концерт**, 20.00 — **Телеянгиликлар**, (рус тилида), 20.20 — **Эшиттиришлар** программаси.

20.30 — **Москва кўрсатади**.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 18.00 — **Кинофильмлар**, (болалар учун), 18.20 — Пионер ишлари ҳақида (болалар учун), 18.50 — **Ҳужжатли фильм**, 19.20 — **Телеянгиликлар**, 19.35 — **Ёзимизнинг қиссалари** (ҳужжатли фильм), 20.05 — **Балет кечаси**.

Ўзбек тилида: 20.45 — **Телеянгиликлар**, 21.00 — **Иккинчи истеъдод** (ёшлар ижоди), 21.20 — Ўзбекистонда Ҳиндистон маданияти декадаси. **Экран санъатимизда — Ҳиндистон**, 20.20 — **Шарқ куйлари**.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 18.00 — **Кинофильм** (болалар учун), 18.10 — **Биринчи синфга борувчилар учун**, 18.30 — **Адабий эшиттириш**, 18.50 — **Эстрада концерти**, 19.35 — **Любовь Яровая** (фильм-спектакль).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16[VIII да **Махтумқули**, 17[VIII да **Бағри тош**.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Осмондаги гулдурос (кундуз соат 2, кеч 6 ва 8 да), **Иванов туни оловлари** (кундуз ва кечқурун) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Чангда қолган гул (эрталаб соат 10 ва кеч 9 да), **Маррисвилль қалъасидаги шарпа** (кундуз соат 1, 3, 5 ва кеч 7 да) — СОБИР РАҲИМОВ номли.

Ганга ва Жамна (I ва II серия) — «ЎЗБЕКИСТОН».

Янги ҳинд фильмлари фестивали — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Чўчқа боқар қиз ва чўпон — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Қорғарчилик — «ХИВА».

Чангда қолган гул — НАВОИЙ номли.

ТОШКЕНТ УЙ ҚУРИШ КОМБИНАТИГА

бетончилар, арматурачилар, электр пайвандчилар, слесарлар, газ пайвандчилар, монтажчилар, электрчилар, токарлар, бўёқчилар, дурадгорлар, сувоқчилар

КЕРАК

Касбсиз кишилар ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ҳунар олишлари мумкин.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Оилалилар бир йил ичида уй билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Қўйлиқ посёлкаси, кадрлар бўлими (12 автобуснинг охирги тўхташ жойи).

8-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИНИНГ 46-ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИГА

гишт терувчилар, дуродгорлар, бетончилар, арматурачилар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан, Тошкентда доимий прпискадан ўтган оилали кишилар 2 йил ичида турар жой билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетарская кўчаси, 4- уй, кадрлар бўлими (18, 23, 24, 25, 48-автобуслар, 1, 3, 6, 8-троллейбусларининг «Курант» тўхташ жойи).

«УЗМЯСОРЫБТОРГ»НИНГ ОБЛАСТЛАРАРО ТОШКЕНТ БОШҚАРМАСИГА

марказлаштирилган бухгалтерия бўлими бошлиқлари, бўлим бошлиғи ўринбосарлари, старший ревизорлар, старший бухгалтерлар ва бухгалтерлар, старший иқтисодчи, слесарлар, компрессорли қурилма машинистлари, омбор ва склад мудирлари, машинистка, табелчи, боғбон

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Олтинкўл кўчаси, 2-проезд, 115 уй (5 трамвай, 7, 12, 17, 22, 26, 87-автобусларнинг «Рисовая» тўхташ жойи).

ТОШКЕНТ ГЎШТ КОМБИНАТИГА
бухгалтерлар, ҳисоб машиналари операторлари

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Байнал-Минал кўчаси, 3-уй, кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

АНИҚЛАНГАН МАЪЛУМОТЛАР

ХАНОЙ, 14 август. (ТАСС). Озодлик армиясининг бўлинмалари 15 июлда Американинг Данангдаги авиабазасига қаттиқ зарба берганлиги натижасида базадаги ускуналарнинг 70 проценти ишдан чиқарилган, 7 миллион литр ёнилғи нобуд қилинган, 250 ҳарбий автомашина, шу жумладан 16 бронетранспортер ёндириб юборилган.

Вьетнам информация агентлиги ана шу аниқланган маълумотларни хабар қилиб, Жанубий Вьетнам ватанпарварлари шу йил февраль ойидан буён Данангга берган ана шу учинчи зарба вақтида ҳарбий хизматчилардан 548 кишини, шу жумладан 438 американикни, асосан учувчилар ва авиамеханикларни ўлдирдилар ёки ярадор қилдилар, деб таъкидлайди.

СОВЕТ ЁЗУВЧИЛАРИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ВДРДА

ХАНОЙ, 14 август. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасидаги маданий ҳамкорлик тўғрисидаги битимга биноан Вьетнам ёзувчилар союзининг таклифига мувофиқ, А. М. Арканов ва М. Н. Ткачовлардан иборат составдаги СССР ёзувчилар делегацияси Ханойга келди. Совет делегацияси совет «Магнитогорск» кемасига тушиб Вьетнам Демократик Республикасига келди. «Владивостокдан Хайфон портига келиш йўлида Америка самолётлари билан вертолётлари игвогарлик мақсадида пастлаб учиб, бизнинг кемамиз устида айланиб юрди, — деди суҳбатда А. М. Арканов. — Хайфон портига келишимиз билан биз Америка авиацияси Вьетнам Демократик Республикаси соҳилларини ваҳшиёна бомбардимон қилганлигининг шоҳиди бўлдик».

«Хайфондан Ханойга бориш йўлида биз Америка самолётларининг Вьетнам Демократик Республикаси халқига қарши қилаётган бомбардимонларининг нақадар шафқатсиз эканлигига ишонч ҳосил қилдик, — деди суҳбатда совет ёзувчилари делегациясининг аъзоси М. Н. Ткачов. — Биз бу йўлни зўр қийинчилик билан босиб ўтдик ҳамда Америка агрессиясига қарши курашаётган Вьетнам Демократик Республикасининг халқи билан қуролли кучлари кўрсатаётган қаҳрамонлик ва фидокорликка амин бўлдик».

Ханойда совет делегациясини Вьетнам ёзувчилар союзининг бош секретари Нгуен Динь Тхи, Вьетнам ёзувчилари ва шоирлари, Вьетнам ёзувчилар союзи правлениесининг секретарлари ва аъзолари самимий кутиб олдилар.

«Америка империалистлари агрессив урушни кучайтириш йўлида янги қадамлар қўйган, Ханойни ваҳшиёна бомбардимон қилиш яна бошлаб юборилган кунларда сизнинг бу келишингиз бизларнинг ёзувчилар союзларимиз ўртасида, халқларимиз ўртасида қалин биродорлик муносабатлари, жанговор бирдамлик ва ҳамкорлик мавжуд эканлигидан яна бир марта далолат бериб турибди», — деди Нгуен Динь Тхи.

Совет ёзувчилари делегацияси совет ёзувчилари болаларининг уз тенгдошларига юборган совғаларини Вьетнам ёзувчилар союзига топширди. Совғалар миннатдорчилик билан қабул қилиб олинди.

ЗАБАСТОВКА ҲАРАКАТИ КЕНГАЙМОҚДА

АҚШ

НЬЮ-ЙОРК. АҚШда 1967 йилнинг биринчи ярми забастовкалар ва уларда қатнашувчилар сони жиҳатидан кейинги 15 йилнинг ҳар биридагига нисбатан рекордли бўлди. Меҳнат министрлиги бу йил 30 июнгача бўлган 2600 забастовкада 1 миллион 280 минг ишчи қатнашганлигини маълум қилди. Забастовка натижасида бой берилган иш вақти 14,5 миллион киши кунини ташкил этади. Бу ҳам кейинги 15 йил ичидаги энг рекордли ҳодисадир. Йилнинг иккинчи ярми бошланиши билан мис конлари ва мис эритиш заводларининг 40 минг ишчиси саккизта, энг йирик компанияга қарши забастовка қилди. Бир ойдан буён давом этаётган бу забастовка АҚШ мис саноати корхоналаридан 90 процентининг, шунингдек кўрғошин, рух ва кумуш конларининг ишини издан чиқарди.

Корхона эгалари иш ташловчиларнинг иш ҳақини ошириш ва турмуш қимматлашиб борган сари иш ҳақини кўпайтириш тўғрисидаги моддани меҳнат шартномасига киритиш тўғрисидаги талабларини қондиришдан бош тортмоқдалар.

Автомобиль ва авиация саноати бирлашган касаба союзи забастовка ўтказиш масаласи юзасидан август ойининг ўрталарида «Женерал моторс», «Форд» ва «Крайслер» компаниялари заводлари ишчилари ўртасида референдум ўтказиш ниятида эканлигини яқинда эълон қилди. Иш ҳақини ошириш тўғрисида корхона эгалари билан ишчилар ўртасида олиб борилаётган музокаралар шу вақтгача ҳеч қандай натижа бермаганлиги сабабли бирлашган касаба союз шу қарорни қабул қилди.

Америка газеталари обзорчиларининг фикрича, касаба союзлари активлигининг ўсганлиги бу йил забастовкалар сонининг ортишига кўп жиҳатдан сабаб бўлган.

АВСТРАЛИЯ

КАНБЕРРА. Аделаида Сидней журналистларининг Австралия тарихида мисли кўрилмаган стачкаси икки ҳафтадан буён давом этмоқда. Газета компанияларнинг матбуот ходимларига нисбатан сурбетлик билан ўзбошимчалик қилаётганлиги ана шу стачкага сабаб бўлди. Босмахоналарнинг ишчилари стачкани қўллаб-қувватладилар. Стачка натижасида бир қанча газеталар чиқмай қолди, шу жумладан «Острэлиен» миллий нашри ҳам ўз ишини тўхтатди.

Газета компаниялари эгаларининг «иш ташлаган кишиларнинг ҳаммасини ишдан бўшатиш» тўғрисида қилган қаттиқ таҳдидлари улар кутган натижаларни бермади. Янги жанубий Уэльс ва Жанубий Австралия штатларининг журналистлари ўз меҳнатлари учун ҳаққоний ҳақ тўлаш йўлида курашиб, зўр қатъият билан ҳаракат қилмоқдалар. Стачкага бошчилик қилган Австралия журналистлар уюшмаси матбуот ходимларининг мардона курашини табриклаган денгизчилар, докерлар, шахтерлар, транспортчилар, металлистлардан жуда кўп телеграммалар олди.

Сиднейдаги гарольд — паркда журналистлар ва босмахона ишчиларининг кўп минг кишилик митинги бўлди. Иш ташловчилар газета компаниялари эгаларига ўз талабларини яна бир марта қатъий шаклда изҳор қилдилар.

ИТАЛИЯ

РИМ. Италиядаги шаҳарлараро автобус линиялари ходимлари беш кунлик забастовка бошладилар. Улар бутун мамлакат миқёсида янги меҳнат шартномаси тузилишини талаб қилмоқдалар. Бу шартнома иш ҳақини оширишни, меҳнат шароитларини яхшилашни ва транспортчилар касаба союзларининг ҳуқуқларини тан олишни кўзда тутиши керак.

Италиядаги энг йирик «Перони» пиво фирмаси заводларининг ишчилари уч кунлик забастовка ўтказдилар. Иш ташловчилар янги коллектив шартнома тузилиши учун курашмоқдалар. (ТАСС).

ФРАНЦИЯДА ЗИЛЗИЛА

ПАРИЖ, 14 август, (ТАСС). Жиронда, юқори ва қуйи Пиренея департаментларида (Франциянинг ғарби-жанубий қисми) 14 августга ўтар кечаси унча кучли бўлмаган ер ости тебранишлари қайд қилинди.

Тахминан ярим соат оралатиб бир неча секунд давом этган икки марта ер қимирлаш натижасида аҳоли яшайдиган Артетт пункти, айниқса, зарар кўрди. Дастлабки маълумотларга кўра, бу ерда бир киши ҳалок бўлган ва 20 дан ортиқ киши ярадор бўлган. Мазкур посёлка, иморат ва уй-жойларидан 30 процент чамаси вайрон бўлган.

Ғарбий-жанубдаги Бордо, По, Байон каби йирик шаҳарларда кучсизроқ ер ости тебранишлари сезилган бўлса-да, жиддий зарар етказилгани йўқ. Испаниянинг шимолий қисмида ҳам ер қимирлаганлиги қайд қилинди.

МОНТЕВИДЕО (Уругвай) Эски шаҳар кўчаларида хўл мева сотилмоқда.

И. Чхонелидзе фотоси (ТАСС фотохроникаси).

КОНГО (КИНШАСА)-ДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

БРАЗЗАВИЛЬ, 14 август. (ТАСС). Конгонинг Букаву шаҳрида жойлашиб олган оқ танли сотқинлар отрядларининг қаршилигини бостириш учун Конго миллий армиясининг қисмлари юборилган. Конго (Киншаса) радиосининг бугун хабар беришича, оқ танли сотқинларни қуршаб олиш операциясида қатнашишга 15 минг солдат тайёр бўлиб турибди. Киншаса радиосининг маълумотларига қараганда, Букавудаги сотқинлар ва уларни қўллаб-қувватлаётган катангалик жандармлар сони 4.500 кишини ташкил этади, булардан 3 минг киши оқ танли сотқинлар ва 1300 киши катангалик жандармлардир.

Илгари хабар қилинганидек, оқ танли сотқинлар Кисанганидаги исён барбод бўлганидан кейин қочиб кетиб, Конгонинг шарқида жойлашган Букаву шаҳрини яқинда ишғол қилдилар.

НИГЕРИЯДАГИ АҲВОЛ

ЛАГОС, (ТАСС). Нигерия федерал ҳукумати шарқий областга қарши олиб борилаётган уруш ҳаракатларида граждан авиацияси самолётларидан фойдаланишга қарор қилди.

Федерал ҳарбий ҳукумат бошлиғи Генерал-Майор Якубу Говон мамлакатнинг ўзини Биафра республикаси, деб эълон қилган шарқий областига қарши кенг миқёсда уруш ҳаракатларини авж олдириб юбориш тўғрисида Нигерия армияси, авиацияси ва флотига фармойиш берди. Нигерия олий ҳарбий қўмондонлиги штабининг баёнотида айтилишича, Нигерияни ҳар қандай қилиб бўлса ҳам яхлит сақлаб қолиш мақсадида шу фармойиш берилган.

Кадуна (Шимолий Нигерия) радиосининг берган хабарида айтилишича, федерал ҳукумат авиацияси шарқий областдаги Онитша шаҳрини бомбардимон қилган. Бу шаҳар шарқий Нигерия пойтахти — Энугуни ўрта ғарб штатининг асосий шаҳри — Бенин билан боғловчи йўллар ўтадиган ерда жойлашган.

Редактор ўринбосари
Т. РАСУЛЕВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 01131.
Индекс 64970
А. 1724.